

Pērs Anderss Grunnans

**MĪLESTĪBA, PATIESĪBA
UN
ŽĒLASTĪBA**

Kristīgais Katehisms

Luterisma mantojuma fonds
Rīga, 2010

UDK 284
Gr903

© *Per-Anders Grunnan, "Kärlek, sanning och nåd – kristen katekes Anno Domini 2000"*

© Luterisma mantojuma fonds, 2010
Tulkojums latviešu valodā. 3. izdevums

Tulkojums no zviedru valodas – Inese Paulsone-Johansone
Literārā redaktore – Elmira Cacure
Teksta korektore – Ināra Vilka
Vāka autore – Agata Muze
Maketētājs – Juris Uļģis

Izdevējs: Luterisma mantojuma fonds
Reģ. Nr. 50003360631
Volgundes iela 32–104, Rīga, LV 1046
www.lmf.lv; fonds@lmf.lv

*Per-Anders Grunnan's Love, Truth, and Grace, Christian Catechism
3rd Latvian edition 4000 copies printed May 2010*

*The translation and publishing of this book has been made
by the Lutheran Heritage Foundation
51474 Romeo Plank Road
Macomb, MI 48042, USA
www.LHFmissions.org*

and

*Evangelical Literature Mission-Scriptura
Sweden*

ISBN 978-9984-753-67-6

Iespiests SIA "Jelgavas tipogrāfija"

SATURA RĀDĪTĀJS

AUTORA IEVADVĀRDI	IV
TĀ KUNGA ATKLĀSME	1
KĀDS IR DIEVS?	11
DESMIT DIEVA BAUŠĻI	17
Pirmais bauslis	19
Otrais bauslis	26
Trešais bauslis	30
Ceturtais bauslis	33
Piektais bauslis	36
Sestais bauslis	40
Septītais bauslis	48
Astotais bauslis	51
Devītais bauslis	56
Desmitais bauslis	58
TICĪBAS ARTIKULI	63
Trīsvienīgais Dievs.	63
Pirmais artikuls	67
Otrais artikuls	75
Trešais artikuls.	82
LŪGŠANA	100
SVĒTĀ LŪGŠANA	105
Mūsu Tēvs debesīs!	105
Svētīts lai top Tavs vārds	108
Lai nāk Tava valstība	110
Tavs prāts lai notiek kā debesīs, tā arī virs zemes	111
Mūsu dienīšķo maizi dod mums šodien	115
Un piedod mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem	117
Un neieved mūs kārdināšanā.	119
Bet atpestī mūs no ļaunā	121
Āmen	123
DIEVA MISIJA.	124
KRISTĪBAS SAKRAMENTS	130
GRĒKSŪDZE	143
SVĒTAIS VAKARĒDIENS.	150

AUTORA IEVADVĀRDI

Dievs joprojām mūs mīl vairāk, nekā spējam iedomāties. Dieva patiesība, kas atklāta Bībelē, aizvien ir tā pati, un Viņa žēlastības līdzekļi mums vēl joprojām palīdz pastāvēt garīgajā cīņā.

Ir prieks dzirdēt, ka tiek gatavots jauns katehisma “MĪLESTĪBA, PATIESĪBA UN ŽĒLASTĪBA” izdevums latviešu valodā.

Jūs esat daļa no Dieva plāna. Dievs jūs ir radījis ar noteiktu mērķi, un arī attiecībā uz jūsu dzīvi Viņam ir Savs nodoms. Kā cilvēciskām būtnēm Dievs jums ir piešķīris vērtību, un tā nevar tikt atņemta. Mēs dzīvojam laikā, kurā cilvēki domā savādāk. Šodien cilvēki vēlas uzzināt, vai kādam viņu pietrūks, ja pēkšņi viņu vairs nebūs; vai Dievs pārstās viņus mīlēt, ja tie pieļaus kļūdas; vai vispār ir cerības uz nākotni. Atbildes uz šiem jautājumiem atrodamas Bībelē.

Dievs pazīst tevi un zina tavas domas labāk nekā tu pats. Kā gan Viņš spētu tevi aizmirst! Kristībā tu kļuvi par Viņa bērnu. Šis Tēvs nekad neaizmirst Savus bērnus. Kad tu saliec rokas lūgšanā un lūdz Dievu Jēzus vārdā, tu neesi viens. Viņš tev ir līdzās. Ja tev ir grūti to iztēloties, noliec krēslu blakus savai gultai un iedomājies, ka uz tā sēž Jēzus. Viņš klausās tevī. Tā rīkojās kāds slims vīrs, gulēdams uz nāves gultas, un tas palīdzēja viņam paļauties uz Kristus apsolījumiem. Kad pēc vairākām dienām viņa meita atrada savu tēvu mirušu, viņa redzēja, ka šī vīra galva bija nolikta uz krēsla. Viņš nomira, ielicis savu galvu Jēzus klēpī!

Kopš 1987. gada es esmu lūdzis par Latviju, jūsu brīvību un jūsu Luterisko baznīcu. Pirmoreiz es Latviju apmeklēju 1992. gadā. No tā laika esmu palicis lūgšanās arī par vairākiem cilvēkiem, un man joprojām ir dārga mūsu sadraudzība. Dažkārt es saredzu, ka Dievam ir Savs plāns attiecībā uz jūsu Baznīcu arī starptautiskajā perspektīvā.

1997. gadā mācītājs Roberts Feldmanis man un manam draugam Magnusam Olsonam stāstīja par atdzimšanu, kas Gustava Ādolfa draudzē Rīgā bija sākusies pagājušā gadsimta 70. gados: “Baznīcā sāka parādīties zinātkāri astoņpadsmitgadīgi jaunieši. Gandrīz visi bija izauguši bez kristīgas izglītības, taču viņi vēlējās uzzināt ko vairāk un kristīties. Es mācīju puisiem katehismu, un tā viņi apguva kristīgās dzīves pamatus. Daudzi neko tādu nebija dzirdējuši, bet viņi klausījās un atveda arī savus draugus. Bija ļoti iedvesmojoši redzēt, kā šie jaunie cilvēki arvien vairāk iedziļinājās Bībelē. Viņi visu uztvēra ļoti nopietni un mācījās izprast dievkalpojuma nozīmi un Baznīcas uzdevumu.”

Katehisma un Baznīcas uzdevums joprojām ir tāds pats kā toreiz, kad Jēzus saviem mācekļiem teica: “Eita un darait par mācekļiem visas tautas, tās kristīdami Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā, tās mācīdami turēt visu, ko Es jums esmu pavēlējis” (Mt. 28:19, 20).

Pērs Anderss Grunnans, Ljungskile (Zviedrija)
2010. gada 25. marts

TĀ KUNGA ATKLĀSME

KĀ MĒS VARAM KAUT KO UZZINĀT PAR DIEVU?

Kā mēs varam kaut ko uzzināt par Dievu? Cilvēka attiecībās ar Dievu šis jautājums ir izšķirošs. Ja nav skaidrs, kur var uzzināt kaut ko noteiktu par Dieva būtību un gribu, ir viegli nomaldīties. Daudzi cilvēki noteikti šaubās, vai par Dievu vispār ir iespējams kaut ko uzzināt. Jā, eksistē vispārēja atklāsme, un tā ir pieejama visiem. Daba stāsta mums par Radītāju, kas ir visu radījis. “Debesis daudzina Dieva godu, un izplatījums izteic Viņa roku darbu” (Ps. 19:2). Tikai muļķis apgalvo, ka nekāda Dieva nav (Ps. 53:2). Radības skaistums un mērķtiecīgā sistēma skaidri liecina par Tā Kunga labestību un gudrību. Mēs varam nojaust, ka zemes un dzīvības radīšanā darbojusies neierobežota vara. Visiem gribot negribot jāatzīst, ka eksistē Kāds, kas pārvalda mūsu pasaules kārtību, un ka Dieva balss runā mūsu sirdsapziņā.

Vēstures gaitā daudzi ir mēģinājuši rast atbildes uz dzīves uzdotajiem jautājumiem ar filozofijas palīdzību, bet cilvēciskā domāšana tā arī nav ieguvusi patiesas zināšanas par Dievu. Mūsu cilvēciskais saprāts labi tiek galā ar tehniskām un garīgi neitrālām lietām, bet, tikko tas nonāk līdz dzīves būtībai – Dieva un cilvēka attiecībām, saprāta darbība vairs nav tik skaidra. Kopš pirmie cilvēki pirmo reizi nepaklausīja savam Radītājam, ļaunais aizšķērso mums katru iespēju nonākt kontaktā ar Dievu. Ilgas pēc Dieva ir novedušas pie tā, ka daudzas tautas, lai aizpildītu savu nepieciešamību pēc patiesā Dieva, izdomā savus dievus: auglības dievietes, kara dievus, laika dievus utt.

Mūsdienās cilvēki parasti neveido elku tēlus, taču daudzi patvaļīgi rada savus personīgos priekšstatus par Dievu. Pagānu reliģijās bieži vien var atrast atsevišķus patiesības fragmentus, tomēr viņi var redzēt Dievu tikai “no murgurpuses”. Viņi var nojaust, ka Dievs eksistē, bet nespēj saskatīt mīlestību caur Jēzu Kristu. Nekristiešiem nav gaismas, ko sniedz Dieva vārds, un tāpēc viņi maldās tumsā un nevar iepazīt To Kungu tādu, kāds Viņš ir patiesībā. Jēzus teica: “Es esmu pasaules gaisma; kas seko Man, tas patiesi nestaigās tumsībā, bet tam būs dzīvības gaisma” (Jņ. 8:12).

Daudzās citās reliģijās cilvēki bieži vien baidās no gariem u. c., bet pat pagāni dažreiz jūt, kas ir pareizi un kas ne, un atzīst nepieciešamību kļūt brīviem no grēku nastas. Pirmkārt, viņiem trūkst Evaņģēlija vēsts par to, ka Dievs kļuva cilvēks, Jēzus Kristus, ka Viņš bija paklausīgs mūsu vietā, izcietu sodu par mūsu grēkiem un augšāmcēlās no mirušajiem. Ticībā Kristum ceļš uz pestīšanu ir

atvērts. Neviens cilvēks pats nevarētu izdomāt, ka pestīšana no grēka un tumas meklējama Jēzū Kristū; Dievam pašam bija mums tas jāizskaidro. Cilvēku prātojumi par Dievu traucē patiesi izprast to, kas ir dzīvais Dievs. Vispārējā atklāsme rada priekšstatu, ka eksistē Radītājs, bet no tās nevar uzzināt, kas Viņš ir un ko Viņš ir darījis, lai mūs glābtu. Kā tad mēs varam zināt kaut ko konkrētu par Dievu?

Lasot Biblii, mēs iepazīstam Dievu un uzzinām Viņa gribu attiecībā uz mums. Svētie Raksti ir mums domāta īpaša Dieva atklāsme. Tie ir atšķirīgi un stāv pāri jebkuriem citiem rakstiem, jo tajos ir klātesošs Svētais Gars. Bībele ir “grāmatu grāmata” jeb “Grāmata”. Gan Vecā, gan Jaunā Derība ir radusies Dieva uzdevumā un pēc Viņa iniciatīvas. Pateicoties Dieva atklāsmei, mums ir Vecās Derības vēsturiskie, poētiskie un pravietiskie raksti. Tā kā pravieši savu teikto saņēma tieši no Dieva, viņi varēja sacīt: “Tā saka Tas Kungs.” Viņi varēja paredzēt Mesijas atnākšanu. Ar apbrīnojamu precizitāti vairākus simtus gadu pirms Jēzus dzimšanas tika aprakstīts, kas Viņš ir un ko Viņš darīs. Jaunās derības laikos Dievs izvēlējās evaņģēlistus un apustuļus, kuri runāja Viņa vārdā. Kristus runāja uz apustuļiem, viņi Kristu redzēja un dzirdēja. Apustuļu liecība ir būtiska, lai mēs varētu uzzināt par ceļu uz debesu valstību. Jēzus apstiprina, ka Tas ir Viņš, kas stāv aiz saviem apustuļiem: “Kas jūs klausā, tas klausā Mani, un, kas jūs nicina, tas nicina Mani” (Lk. 10:16). Svētais Gars apustuļus mācīja un atgādināja, lai viņi uzraksta visu, kas pēc Dieva gribas bija jānodod tālāk. Apustulis Pēteris māca, kādai jābūt mūsu attieksmei pret Biblii:

“Pār visām lietām ievērojiet, ka neviens Rakstu pravietojums nav patvaļīgi iztulkojams; jo pravietošana nekad nav cēlusies no cilvēku gribas, bet Dieva cilvēki ir runājuši Svētā Gara spēkā” (2. Pēt. 1:20–21).

Svētais Gars ir pasargājis Rakstu autorus no kļūdām un maldiem. Tur atrodams viss, kas jāzina, lai mēs tiktu pestīti. Visu, kas rakstīts Bībelē, ir sarakstījuši cilvēki Svētā Gara vadībā. Viņi kalpoja Tam Kungam un paši atzina, ka nedarbojas savās, bet Dieva lietās. Tādēļ var teikt, ka Bībeles patiesais autors ir Svētais Gars. Svētais Gars ir iedvesmojis visus Bībeles sarakstītājus, tādēļ vienu Bībeles pantu ir viegli saprast otra kontekstā. Skaidrot Rakstus ar Rakstiem ir svarīgi, citādi nevar saskatīt Dieva atklāsni kopumā. Vārds “apustulis” cēlies no grieķu vārda *apostolos*, kas atbilst ebreju vārdam *schaliach*. Tas nozīmē “sūtņis ar pilnvarām”. Jūdu kultūrā *schaliach* bija tiesīgs veikt darbības, kas juridiski bija tikpat legālas kā tad, ja tās veiktu persona, kas sūtņi sūtījusi. Ja Jēzus apustulis ir ko rakstījis, tad mums tas ir tikpat saistošs kā Kristus paša vārds.

Jēzus apustuļiem teica: “Kā Tēvs Mani sūtījis, tā Es jūs sūtu.” Un, to sacījis, Viņš dvesa un sacīja viņiem: “Ņemiet Svēto Garu!” (Jņ. 20:21–22). Jāņa evaņģēlija 14. nodaļā Jēzus ir devis solījumu: “Bet Aizstāvis, Svētais Gars, ko Tēvs sūtīs Manā vārdā, Tas jums visu mācīs un atgādinās jums visu, ko Es

jums esmu sacījis” (Jņ. 14:26). Svētais Gars ir apstiprinājums tam, ka viss apustuļu rakstītais patiešām ir Dieva vārds, kas dots uz visiem laikiem. Bībele ir tāda, kādu to grib Dievs, un tā kalpo Viņa nodomam ievest cilvēkus patiesā sadraudzībā ar savu Pestītāju. Dieva vārds ir dāvana tiem, kas grib uzklaustīt To Kungu un uzzināt kaut ko par šo un nākamo dzīvi. Cilvēks, kas ļauj vārdam sevi mācīt, saņem spēku laboties un atrast tajā pastāvīgu mierinājumu. Apustulis Jānis saka, ka viņš sarakstījis savu evaņģēliju tādēļ, “lai jūs ticētu, ka Jēzus ir Kristus, Dieva Dēls, un lai jūs, pie ticības nākuši, dzīvību iegūtu Viņa vārdā” (Jņ. 20:31). Bībeles mērķis, pirmkārt, ir pievērst cilvēkus ticībai Jēzum Kristum, lai viņi tiktu izglābti mūžīgajai dzīvei. Stāsts par to, kā rīkojas Dievs, lai glābtu kritušo cilvēci, kā sarkans pavediens vijas cauri Rakstiem. Tas, kas studē Bībeli, atklāj, ka Tas Kungs aktīvi darbojas, lai palīdzētu cilvēkiem. Tas, kas lasa, redz, kā Dievs soli pa solim īsteno Savu plānu, lai glābtu cilvēci, kura kopš grēkā krišanas ir pagriezusi Viņam muguru. Ikvienu Vecās Derības grāmata ietver kādu norādi uz apsolījumu par Pestītāju. Jaunā Derība stāsta par apsolījuma piepildīšanos Jēzū Kristū, Dieva Dēlā, kurš kļuva cilvēks. Tādēļ Jēzus ir Rakstu vēsts kodols. Turklāt Viņš ir arī vadzvaigzne, kas apgaismo ceļu uz pareizu Rakstu izpratni. Jēzus ir tik cieši saistīts ar Dieva vārda saturu, ka Viņš pats tiek saukts par Vārdu (Jņ. 1). Dieva vārdā mēs sastopam Kristu.

Satura ziņā Bībele iedalīta Bauslībā un Evaņģēlijā. Šie jēdzieni ir saistīti, lai tie viens otru paskaidrotu. Bauslībai ir trīs funkcijas. Pirmkārt, Radītājs ir iedibinājis noteiktu kārtību, kuras uzdevums ir aizsargāt dzīvību. Svēto Rakstu baušļi vārdos formulē Dieva gribu. Lai izvairītos no haosa, ir jārespektē likumi.

Otrkārt, Dieva baušļi atklāj, ko Dievs pieprasa no ikviena cilvēka. Viņa svētā griba ir apkopota desmit baušļos. Bībelē atklātais likums parāda, ka Dievs no mums prasa pilnīgu paklausību visos tā punktos. Tas, kurš pārkāpis vienu bausli, ir pārkāpis visus. “Topiet svēti, tāpēc ka Es, Tas Kungs, jūsu Dievs, esmu svēts!” (3. Moz. 19:2). Bet Dievs nerunā tikai par ārējo rīcību vien, Viņš redz arī ikviena cilvēka sirdi. Piepildīt Bauslību nozīmē milēt Dievu no visas sirds un savu tuvāko kā sevi pašu. “Jo Dieva vārds ir dzīvs un spēcīgs, un asāks par katru abās pusēs griezīgu zobenu un spiežas dziļi iekšā, līdz kamēr pāršķir dvēseli un garu, locekļus un smadzenes, un ir domu un sirds prāta tiesnesis” (Ebr. 4:12). Dieva likums uzrāda visu, kas ir pretrunā ar Viņa vēsti. Turpināt dzīvot grēkā nozīmē izšķērdēt savu dārgo dzīvi. Grēks aizved mūs prom no dzīves mērķa. Kad cilvēks atzīst, ka viņš nespēj būt pilnīgs, Bauslība ir palīdzējusi saprast, ka viņam vajag piedošanu un šķīstīšanu no grēkiem. Tā Bauslība liek cilvēkam atzīt, ka viņam nepieciešama samierināšanās ar Dievu, ko dod patiesa ticība Kristum. Ikviens, kas tic Jēzus krusta vietnieciskajam upurim, tiek izglābts mūžībai, par spīti tam, ka viņa paša darbi Dieva priekšā ir nepilnīgi. Dieva likuma otrā funkcija tāpat ir vest mūs pie Kristus.

Likuma trešā funkcija – vadīt Jēzus mācekļus. Tas, kas grib sekot Kristum, jautā pēc Dieva gribas ik dienas gan lielas, gan mazas izvēles priekšā. Tādējādi Dieva likums kļūst par palīgu un ceļvedi, ejot pa ticības ceļu jaunajā dzīvē.

Evaņģēlija labā vēsts ir tā, ka Dieva mīlestība ir atklājusies Jēzus vietnieciskajā upurī. Evaņģēlija būtību apkopo “Mazā Bībele” Jāņa evaņģēlija 3. nodaļā: “Jo tik ļoti Dievs pasauli mīlējis, ka Viņš devis Savu vienpiedzimušo Dēlu, lai neviens, kas Viņam tic, nepazustu, bet dabūtu mūžīgo dzīvību” (Jņ. 3:16). Kristū mēs redzam To Kungu. Dievs ir ļāvis Sevi iepazīt, kļūstot par cilvēku. “Dievu neviens nekad nav redzējis. Vienpiedzimušais Dēls, kas ir pie Tēva krūts, Tas mums Viņu ir darījis zināmu” (Jņ. 1:18). Ticībā un sekošanā Kristum mēs iegūstam pestīšanu, kuru Viņš ir sagatavojis, nomirstot mūsu grēku dēļ. Kas tad ir svarīgākā izvēle katra cilvēka dzīvē? Vai nu viņš izvēlas Jēzu, kurš grib dāvēt viņam mūžīgu svētlaimi, vai arī padara sevi nelaimīgu uz mūžu, sakot Jēzum “nē”. Ir svarīgi, lai Bībeles vēsts izplatītos pa visu pasauli. Kas ir pats nepieciešamākais, lai cilvēks kļūtu svētīgs? Ikvienam vajadzīgas pareizas zināšanas par Dievu, un tās var iegūt, dzirdot un lasot Dieva vārdu.

Mūsdienās daudzi cilvēki, kuri grib darīt to, kas pašiem tik, bieži vien kritizē Dieva vārdu. Lai varētu attaisnot savas iekāres, tie izšķiež daudz enerģijas, lai apšaubītu Bībeles autoritāti. Dažās baznīcās notiek lielas cīņas, kad tajās ielaužas nepareiza Rakstu mācība. Kad maldu mācītāji pastāv uz to, ka Bībele ir vienīgi cilvēku uzskati un domas par Dievu, nevis Dieva vārds mums, cilvēkiem, iestājas haoss. Daudzi ir tikuši savu garīgo vadītāju maldināti, jo tie nav iepazīnuši Bībeli. Visiem draudzes locekļiem vajadzētu prast atšķirt nebibliskas mācības, diemžēl daudzi nomaldās. Tas attiecas gan uz morāles, gan teoloģijas jautājumiem. Ir daudz piemēru, kā herētiska attieksme pret Bībeles vēsti agrāk vai vēlāk noved pie pilnīgas atteikšanās no kristīgās ticības pamatpatiesībām. Jau 2. gs. senbaznīca uz dzīvību un nāvi cīnījās pret Evaņģēlija mācības viltojumu – gnosticismu. Šo cīņu laikā cilvēki ieguva atziņu, ka kristietības eksistence ir atkarīga no Evaņģēlija vēsts nemainības. Apustuļu raksti bija droša aizsardzība pret Evaņģēlija patvaļīgu skaidrošanu, ar ko nodarbojās arī gnostiķi. Apustuļu atstāto mācību mēs atrodam Jaunajā Derībā. Bībele ir Baznīcas kanons, tas ir, mēraukla. Visam jātiek pārbaudītam šīs objektīvās atklāsmes gaismā, jo tikai ar Dieva vārdu cilvēki var tikt pasargāti patiesā kristīgā ticībā. Gadsimtu gaitā ticība ir tikusi pakļauta daudzū maldu mācību uzbrukumiem. Evaņģēlijs par pestīšanu bieži ir ticis aptumšots. Bet ikreiz, kad cilvēki ir pievērsušies Svētajiem Rakstiem, viņi atkal ir atraduši prieka vēsti.

Kā kristietim jāuzlūko Bībele? Vienīgā pareizā atbilde ir meklējama pašos Rakstos. 19. psalmā tiek runāts par Dieva atklāsmi vārdā: “Tā Kunga likumi ir pilnīgi un atspirdzina dvēseli. Tā Kunga liecība ir patiesa un vientiesīgos dara gudrus. Tā Kunga pavēles ir taisnas, tās dara sirdi priecīgu. Tā Kunga bauslis ir

skaidrs, tas apskaidro acis. Bijība Tā Kunga priekšā ir šķīsta, tā pastāv mūžīgi. Tā Kunga tiesas spriedumi ir patiesība, tie visi ir taisni” (Ps. 19:8–10). Daudziem psalmiem ir raksturīgs dziļš respekts un bijība pret visu, ko Tas Kungs ir teicis. Jesajas grāmatas 55. nodaļā Tas Kungs pats uzsver, ka Dieva vārda aktualitāte nav atkarīga no cilvēkiem, bet gan no Viņa, kas šo vārdu ir devis: “Tāpat tas ir ar Manu vārdu, kas iziet no Manas mutes. Tas neatgriezīsies pie Manis tukšā, bet tam jāizdara tas, ko Es vēlos, un jāizpilda savs uzdevums, kādēļ Es to sūtīju” (Jes. 55:11).

Kāda ir Jēzus attieksme pret Vecās Derības rakstiem? Dieva Dēls apgalvo, ka “raksti nevar tikt atcelti” (Jņ. 10:35). Bībeles spēks tād nevar zust, kā to arī uzsver Jēzus: “Bet drīzāk debesij un zemei zust, nekā krist vienai Bauslības rakstu zīmei” (Lk. 16:17). Tas, kas apgalvo kaut ko citu, saceļas pret savu Pestītāju. Tas ir iedzimtais grēks, kurā čūska ievilināja pirmos cilvēkus, sakot: “Vai tad tiešām Dievs ir teicis?” Jēzus nekad nav atcēlis nevienu Bībeles bausli. Likumi, kas attiecās uz jūdu ceremonijām, jau no paša sākuma tika doti uz noteiktu laiku. Tie ietvēra nākotnes vēsti par Pestītāju. Vecās Derības upurēšanas likumi vairs nav vajadzīgi, jo pilnīgais upuris jau ir pienests – Jēzus upuris Golgātā. Vecā tempļa upuri norāda uz nākotni – uz Dēla upura nāvi pie krusta – un palīdz mums saprast, kāpēc bija jāizlej asinis, lai starp Dievu un cilvēkiem varētu notikt patiesa samierināšanās. “Bet tie ir tikai ēdieniem, dzērieniem un dažādām mazgāšanām uzlikti miesīgi likumi līdz pareizas kārtības laikam” (Ebr. 9:10). Kristus neatcēla Vecās Derības ceremoniālos likumus, bet gan tie Viņā tika piepildīti. Ir liela atšķirība starp to, kā Dieva Dēls piepildīja Vecās Derības upuri, un to, kā liberālie teologi šodien cenšas izmainīt Dieva vārdu un falsificēt vēsti. Jēzus māceklis nedrīkst uzlūkot Bībeli citādi, kā tikai tā, kā to darīja pats Mācītājs.

Kā uz Svētajiem Rakstiem raudzījās apustuļi? Kā jau minēts iepriekš, apustulis Pēteris skaidri raksta, ka it nevienam Bībeles vārdam netrūkst Dieva inspirācijas. Apustulis Pāvils 2. vēstulē Timotejam izsakās līdzīgi:

“Visi šie raksti ir Dieva iedvesti un ir noderīgi mācībai, vainas pierādīšanai, labošanai, audzināšanai taisnībā, lai Dieva cilvēks būtu pilnīgs, sagatavots katram labam darbam” (2. Tim. 3:16–17).

Visi Raksti ir Dieva Gara iedvesti, grieķiski – *pasa grafe theopneustos*. To var tulkot arī ar vārdiem “inspirēti un Dieva doti”. Tād nedrīkst atkāpties no tā, ka visa Bībele kopumā ir Dieva vārds. Šie Rakstu vārdi mums arī māca, ka Bībele ir vajadzīga kristīgajā mācībā un sludināšanā, lai ikviens, kurš dzird Dieva vārdu, caur to kļūst svētijs. Dieva vārds ticīgā sirdī rada mīlestību un patiesību. No 2. vēstules Timotejam 3:16 konteksta izriet, ka apustulis Pāvils aicina bīskapu Timoteju būt uzticīgam Rakstiem un apustuliskajai mācībai, citādi maldu mācītāji var novest kristiešus no pareizā ceļa. Tas, ka Svētais Gars

ir paredzējis arī mūsu laikus, redzams no vēstules nākamajiem pantiem, kuros izskan aicinājums nostiprināt patiesu kristietību:

“Pasludini Dieva vārdus, uzstājies laikā, nelaikā, norāj, brīdini, paskubini ar visu pacietību un mācību. Jo nāks laiks, kad viņi nepanesīs veselīgo mācību, bet uzkraus sev mācītājus pēc pašu iegribām, kā nu ausis niez” (2. Tim. 4:2–3).

Mūsdienās ir cilvēki, kas uzskata, ka nevajag klausīt Pāvila teiktajam, bet viņi aizmirst, ka pats Kristus ir aicinājis viņu par apustuļi. Pāvils raksta, ka viss, ko viņš runā un raksta, ir saņemts no Tā Kunga. Ja viņš kādreiz pauž savu paša viedokli, viņš vērs uz to lasītāju uzmanību. Vēstulē galatiešiem Pāvils raksta: “Jo es jums apliecinu, brāļi: tas Evaņģēlijs, kuru es jums esmu pasludinājis, nav cilvēku izdomāts. Es to arī neesmu saņēmis no kāda cilvēka, nedz kāds man to ir mācījis, bet Jēzus Kristus man to ir atklājis” (Gal. 1:11–12). Vai arī 1. vēstulē tesalonīķiešiem: “Tāpēc mēs arī pastāvīgi pateicamies Dievam, ka jūs, uzklaussījuši mūsu sludinātos Dieva vārdus, tos esat uzņēmuši nevis kā cilvēku, bet kā Dieva vārdus, kas tie patiesībā ir; jo pats Dievs darbojas ar Savu spēku jūsos, kas ticat” (1. Tes. 2:13). Jau no pašiem kristietības sākumiem senbaznīcā apustuļu mācība bija Svētie Raksti, kas tika lasīti dievkalpojumā. Vēstulē efeziešiem 2:20 ir rakstīts, ka draudze tiek celta uz apustuļu un praviešu mācības pamatiem. Pat visagrīnākie baznīctēvi liecina par Jaunās Derības rakstu autoritāti. Svētais Ignācijs Teofors savā Vēstulē romiešiem raksta, ka apustuļiem Pāvilam un Pēterim bija tiesības dot pavēles, kuras noteikti bija jāpilda (Ign. Rom. 4:3).

Vēstures gaitā Baznīcai ir nācies norobežoties no arvien jaunām un jaunām herēzēm. Kad cilvēku uzskati sāk valdīt pār Dieva vārdu, vienmēr ir vērtīgi atcerēties, kas ir sākotnējā, bibliskā kristietība. Jau no apustuļu laikiem no kristiešiem ir prasīta spēja atšķirt garus. Kas nāk no Dieva, bet kas – no velna? Tas, kas ir saskaņā ar Biblii, ir no Dieva. Tie, kuri apgalvo, ka Dieva vārds mūsdienās vairs nav aktuāls, ir akli un neredz, ka daudz kas no tā, kas ir pravietots Rakstos, tagad gūst savu piepildījumu. Jūdas vēstulē kristieši tiek aicināti “turpināt cīņu par to ticību, kas svētiem reiz uzticēta” (Jūd. 1:3).

Ko par Bībeles autoritāti saka evaņģēliski luteriskās ticības apliecības? Reformācijas pamatprincips tiek definēts arī “Konkordijas formulas” ievadā:

“Mēs ticam, mācām un apliecinām, ka vienīgā norma un mēraukla, pēc kuras jāizvērtē un jāiztiesā visas mācības, kā arī mācītāji, ir tikai un vienīgi Vecās un Jaunās Derības praviešu un apustuļu raksti, gluži kā ir rakstīts: “Tavs vārds ir manu kāju spīdeklis un gaišums uz maniem ceļiem” (Ps. 119:105).”¹

Divtūkstoš gadu gaitā ir pierādījies, ka Dieva vārds iztur visus jautājumus un atkārtotu izvērtēšanu. Paaudzi pēc paaudzes kristieši šajā Grāmatā ir at-

¹ Vienprātības grāmata: Konkordijas formula. – R.: Augsburgas institūts, 2001. – 466. Ipp.

raduši mierinājumu un spēku. Ikviens garīgā atmoda ir radusi augsni Dieva vārdā. Tie sprediķi un mācība, kas ir saskaņā ar Bībeli, ir Dieva vārds. Katrs kristietis ir aicināts pārbaudīt, vai tas, ko viņš dzird, ir saskaņā ar Dieva vārdu. Tas ir nepieciešams, jo Svētie Raksti ir kristīgās ticības pamats visos laikos. Tam, ko Baznīca sludina, vienmēr jābūt pamatotam Dieva vārdā. Neviens nedrīkst Bībeles Dieva vārdam ne ko pielikt, ne atņemt. Svētais Gars, paredzēdams nākamās notikumus, ir vadījis tā, ka Jaunā Derība noslēdzas tieši ar Jēzus brīdinājumu no šādas rīcības:

“Ja kas ko atņem no šīs grāmatas pravietojuma vārdiem, tam Dievs atņems viņa daļu pie dzīvības koka un pie svētās pilsētas, par ko rakstīts šinī grāmatā” (Jņ. atkl. 22:19).

Visdrošākais veids, kā pārliecināties par Rakstu patiesumu, ir pašam tos lasīt. Kad Svētais Gars darbojas cilvēka sirdī, caur Dieva vārdu viņš kļūst pārliecināts par Bībeles patiesību. Tas, kas ļauj Dieva vārdam atklāt dvēseles slēptākās domas, jūt, ka Viņa vārds ir paties. Ne mēs tiesāsim Dieva vārdu, bet gan Dieva vārds tiesā mūsos to, kas nesaskan ar Tā Kunga gribu. Bībele nekad nebūs par svētību tam, kurš padara sevi par tās kungu, mēģinot izšķirt, kas no rakstītā ir Dieva, bet kas – cilvēka. Tādiem cilvēkiem Kristus saka: “Kas no Dieva ir, dzird Dieva vārdus. Tāpēc jūs nedzirdat, ka neesat no Dieva” (Jņ. 8:47). Tas, kurš pieņem Bībeles doto apsolījumu par grēku piedošanu, attaisnošanu un mūžīgo dzīvību caur Jēzu, saprot, ka viss labais nāk no žēlsirdīgā Dieva.

Bībele ir žēlastības līdzeklis, jo Dieva Gars to izmanto, lai mums palīdzētu un pasargātu mūs patiesā ticībā Pestītājam. Dieva vārds ir dziedniecisks līdzeklis, kas izdziedina slimu dvēseli. Bet, lai zāles palīdzētu mums izveseļoties, tās jālieto tā, kā dziednieks Jēzus ir noteicis: “Ja jūs paliekat Manos vārdos, jūs patiesi esat Mani mācekļi, un jūs atzīsiet patiesību, un patiesība darīs jūs brīvus” (Jņ. 8:31–32). Mēs paliekam Tā Kunga vārdos, būdami sadraudzībā ar tiem ik dienas, visu dzīvi. Kā jālasa Bībele, lai tas nāktu mums par labu?

DIEVA Vārds JĀLASA AR LŪGŠANU

Mēs saņemam Svētā Gara palīgu saprast un paturēt prātā Dieva vārdu, ja lūdzam pirms un pēc Bībeles lasīšanas. Mēs lūdzam, lai Dieva Gars atver mūsu sirdi Dieva vārdam, lai mēs varētu saprast to, kas rakstīts. Lūgšana palīdz mums iegūt pazemību Tā Kunga vārda priekšā, lai mēs nopietni to uzņemtu un labotu savu dzīvi saskaņā ar to. Caur lūgšanu izlasīto var piemērot sev. Kad Dieva vārds runā par visu labo, ko Dievs grib dot, mēs varam lūgt par to; kad tas brīdina no ļauna, jālūdz, lai mēs no tā tiktu pasargāti. Kad piemērojam teksta vēsti sev, mēs saņemam palīdzību pārbaudīt pašiem sevi. Mēs varam lūgt par ticības drosmi un Bībeles apsolījumu piepildīšanos.

BĪBELE JĀLASA UZMANĪGI

Ir svarīgi bieži sev atgādināt, ka caur Bībeli runā Tas Kungs. Ja ar mums runātu kāda augsti stāvoša persona, mēs klausītos ar cieņu. Cik gan daudz vairāk cilvēkam jākoncentrējas uz to, ko kungu Kungs viņam grib pateikt! Salīdzini, cik uzmanīgi tu lasi Bībeli un personīgu vēstuli. Lasot mēs iedziļināmies autora domās un jūtās, cenšoties saprast, ko viņš mums vēlas pateikt. Cilvēks lasa ne tikai tāpēc, ka tā vajadzētu darīt. Mums jālūdz, lai Dievs dod mums žēlastību lasīt Bībeli tikpat uzmanīgi, lai mēs pašāmvībā teiktu tāpat kā Samuēls: “Runā, Kungs, Tavs kalps klausās.”

DIEVA VĀRDS UZCĪTĪGI JĀPIELIETO

Bez ēdiena miesa nevar ilgi izdzīvot. Cilvēks nejūtas labi, ja regulāri nesaņem ēdienu. Nabadzīgās zemēs cilvēki mirst no bada. Nesaņemot barību, mirst arī cilvēka kristīgā dzīve. Dvēseles garīgā dzīve nevar izdzīvot bez Dieva vārda. Dieva vārds jālieto uzcītīgi: tas jālasa katru rītu un vakaru, un, kamēr tas iespējams, jāuzklausā bibliisks sprediķis. Čakli studēt Dieva vārdu nozīmē atvēlēt dienas svētbrīdim noteiktu laiku un, noturot to, lasīt Bībeli. Raksti ir radīti mūsu pestīšanas dēļ. Ticībā mēs virzāmies vai nu uz priekšu, vai atpakaļ, stāvēšana uz vietas nav iespējama. Ja Dieva vārds nepiepilda mūsu domas, tā vietā nāk sātans ar saviem maldiem. Lai Kristus varētu mūs ietekmēt, mums bieži jāmeklē sadraudzība ar Viņu Bībelē. Esot kopā ar kādu, cilvēks kļūst tam līdzīgs. Kad tiekam kārdināti pavirši attiekties pret svētbrīdi, mums jālūdz, lai Svētais Gars dod jaunu gribu un ilgas.

DIEVA VĀRDS JĀLASA PĀRDOMĀTI

Sprediķis dod daudz lielāku labumu, ja mūsu domas pie tā atgriežas arī vēlāk. Ko Svētais Gars caur sludināšanu gribēja teikt, un kā es to varu piemērot savai dzīvei? Arī Bībeles lasīšanai ir daudz lielāks efekts, ja mēs līdzīgā veidā meditējam par izlasīto tekstu. Vai tā ir Bauslība vai Evaņģēlijs? Vai tekstu var piemērot Kristum, Dieva tautai vai atsevišķam māceklim? Atcerieties Dieva vārdu palīdz arī sarunas ar ticības brāļiem un māsām par svarīgiem ticības jautājumiem. Jāizvairās no Bībeles vārda vieglprātīgas lietošanas. Taču Raksti dod tēmas sarunām, kas ir svarīgas ikvienam kristietim. Tas Kungs saka: “Un lai šie vārdi, ko Es tev šodien pavēlu, tev paliek ierakstīti tavā sirdī. Un atgādini tos saviem bērniem un runā tos, sēžot savā namā un pa ceļu ejot, guļoties un ceļoties” (5. Moz. 6:6–7).

BĪBELE JĀLASA NOTEIKTĀ KĀRTĪBĀ

Raksti satur daudz vērtīga, kas ceļ un stiprina ticību, bet, lai neizlaistu kādu svarīgu kristīgās mācības jautājumu, ir jāstudē visi teksti. Nav nekā divaina, ka cilvēki Jauno Derību lasa biežāk nekā Veco, jo to ir vieglāk izprast un tā skaidrāk runā par Jēzu un pestīšanu. Taču kristietības pamats un saknes meklējamas Vecās Derības rakstos, tādēļ ir svarīgi būt arī uzticīgam Vecas Derības lasītājam. Ja patvaļīgi mētājamies no vienas Rakstu vietas uz otru, mums nebūs vispārējas izpratnes par mācību. Cilvēkam vajadzētu sekot noteiktai kārtībai, kas aptver visu Bībeli. Katrs pieredzējis lasītājs zina, ka Raksti ir atradnes, kurās dārgumi guļ vairākos slāņos. Vārds, kas, reiz lasot, ir satraucis, citā situācijā var sniegt mierinājumu. Tam, kas lasa pareizi, Svētie Raksti ikreiz paver jaunus dziļumus, kurus no jauna jāmēģina saprast un piemērot sev. Ja šķiet, ka lasīšana nenes gaidīto labumu, ir vērts atcerēties, ka Tas Kungs neļauj Savam vārdam atgriezties tukšā (Jes. 55). Dieva vārds cilvēka sirdī darbojas ārēji nemanāmi, tāpat kā sēkla, kas iesēta zemē un aug.

RAKSTI JĀLIETO AR PAKLAUSĪBU

Mums ne tikai jālasa Dieva vārds, bet arī tam jāklausa un jāseko. Mums ne tikai jāzina ceļš, bet pa to arī jāiet. Grūtības uzņemot Dieva vārdu ne vienmēr ir atkarīgas no tā, cik bieži to dzirdam vai lasām. Cilvēkam var būt plašas Bībeles zināšanas, bet viņam var trūkt jebkādas vēlēšanās tām sekot. Tikai tad, kad mēs piemērojam Bībeles vārdus sev, sirds var pieaugt ticībā, cerībā, mīlestībā un pacietībā. Mēs nedrīkstam izvairīties no patiesības tad, ja tā skar mūs. Bībeli nevar lasīt tā, kā advokāts lasa testamentu, bet gan tā, kā to lasa īstais mantinieks. Dvēseles glābšanas labad tas, ko ir izgaismojis Dieva vārds, jāuztver ļoti nopietni. Apustulis Jēkabs brīdina: “Tāpēc, nolikdami visu netīrību un lielo ļaunprātību, lēnprātībā saņemiet iedēstīto vārdu, kas var izglābt jūsu dvēseles. Bet esiet vārda darītāji un ne tikai klausītāji, paši sevi maldinādami” (Jēk. 1:21–22). Pamācība saka: lasi, kā tas ir rakstīts; tici, kā rakstīts; dari, kā rakstīts, un tu saņēmsi to, kas rakstīts!

BĪBELE JĀLASA, TIECOTIES PĒC PESTĪŠANAS

Dieva vārda galvenā nozīme nav dot vēsturiskas vai bioloģiski detalizētas zināšanas, bet gan aplūkot jautājumus, kas ir izšķiroši mūžībai. Kad es lasu Bībeli ar pareizu attieksmi? Tad, kad es gribu zināt, kas man jā dara, lai samierinātos ar Dievu un iegūtu pestīšanu. Cilvēks, kas lasa tādēļ, lai citi to redzētu,

vai tādēļ, lai celtu vispārējo intelekta līmeni, zaudē galveno lasīšanas mērķi. Ne tikai mērķi, bet arī dzīvi Kristū.

Tātad mēs esam atgriezušies sākumpunktā. Kā mēs varam uzzināt kaut ko par Dievu? Mēs mācāmies iepazīt To Kungu, Viņa gribu un mīlestību pret mums, lasot Biblii. Dieva vārds ir žēlastības līdzeklis, kurš vajadzīgs ikvienam cilvēkam, lai viņš atrastu dzīves jēgu, kas ir mūžīgā dzīvība. Bibēlē ir dārgumi. Izmanto tos, un tev nenāksies to nožēlot. Jēzus saka: “Vārdi, ko Es jums runāju, ir gars un dzīvība” (Jņ. 6:63). Vēstulē romiešiem apustulis Pāvils raksta: “Jo viss, kas iepriekš rakstīts, rakstīts mūsu pamācībai, lai mēs, izturīgi būdami bēdās un iepriecsmeldami Rakstos, iegūtu cerību” (Rom. 15:4). Kristietis, kas lasa Biblii, var droši sacīt: “Es zinu, kam es ticu.”

KĀDS IR DIEVS?

Neredzamais Dievs ir ļāvis mums Sevi iepazīt caur Bibliem un Jēzu Kristu. Mēs nekad pa īstam nespēsim izprast Viņa varenumu. “Kas ir Tā Kunga Garam noteicis tā apjomu?” (Jes. 40:13). Dieva dziļākā būtība ir neaptverama, un tikai Viņš pats zina par Sevi visu. Mārtiņš Lutērs to sauc par Dieva neizdibināmo dabu.

To, ka eksistē Radītājs, var nojaust, redzot, cik lieliski Viņš ir iekārtojis dabu, bet Tā Kunga būtību mūsu grēcīgais saprāts nespēj aptvert. Viņš ir atklājis Savu gribu Vecās un Jaunās Derības rakstos, tādēļ ir svarīgi lasīt Bibliem, lai mācītos iepazīt Dieva sirdi. Tāpat kā viens un tas pats cilvēks var mainīt sejas grimases, tā arī Tas Kungs, izrādot dusmas par grēku, pauž arī tēvišķīgu aizgādību tam, kurš no Viņa novērsies. Dievs ir neatkarīgs, un mēs, cilvēki, varam tikai pazemībā to pieņemt. Cilvēks var tikt pestīts, vienīgi iepazīstot Dievu caur Viņa atklāsmi, un Raksti māca mums visu, kas nepieciešams, lai gūtu izpratni par ceļu pie Viņa.

Cilvēkam var būt daudz labu īpašību, bet viņš nekad nav pilnīgs, un, kad mēs iepazīstam viens otru tuvāk, ir neiespējami neievērot trūkumus. Turpretī Tas Kungs ir nekļūdīgs un pilnīgs, Viņš ir Visaugstākais. Dieva varenība ir tik neaizsniedzama, ka mēs nekad nevarēsim to pilnībā izteikt vārdos.

DIEVS IR GARS

Pašlaik mēs Dievu nevaram redzēt, bet tie, kas tic Kristum, mūžībā varēs baudīt Viņa klātieni. Tagad mēs redzam Dieva darbus dabā, vēsturē un arī tajā, kā Viņš caur Savu vārdu pārveido mūsu sirdis. Dievs ir Gars, un tas nozīmē, ka Viņš grib vērsties pie mūsu gara, mūsu dziļākās būtības. Jāņa evaņģēlija 4. nodaļā rakstīts: “Dievs ir Gars, un, kas Viņu pielūdz, tiem To būs pielūgt garā un patiesībā” (Jņ. 4:24). Svētais Gars runā uz mums caur Bibliem un palīdz lūgt.

DIEVS IR MŪŽĪGS

Tas Kungs vienmēr ir bijis un vienmēr būs – neatkarīgi no tā, vai cilvēki tic Viņam vai ne. Mēs esam ierobežoti laikā, bet Radītājs stāv tam pāri. Viņam laiks nav nepieciešams, un tas Viņu nesasaista. Viņā ir mūžīga atpūta, miers un klusums tālu no pasaules nemiera un stresa. Dievam nav ne sākuma, ne beigu. Viņš ir tas, kas ir vienmēr. Katru brīdi Viņam ir vara pār visiem brīžiem. Tāpēc ir rakstīts: “Viena diena Tam Kungam ir kā tūkstoš gadi, un tūkstoš gadi

kā viena diena” (2. Pēt. 3:8). Mūžība ir kā aplis, un tai nav ne sākuma, ne beigu. “Pirms kalni radušies, pirms zeme un pasaule radīta, Tu esi no mūžības uz mūžību, ak, Dievs!” (Ps. 90:2). Dievs ir nemirstīgs. Visa dzīvība nāk no Viņa. Dievs ir radījis mūs dzīvei mūžībā kopā ar Viņu. Tā kā mūsu dienas ir saskaitītas, mums ir jādzīvo nevis tikai šodienai, bet gan jādodomā un jāmeklē ceļš uz mūžīgo dzīvi, jo žēlastības laiks ir dārgs.

DIEVS IR NEMAINĪGS

Tā Kunga eksistence ir mūžīga, tāpēc Viņš ir uzticams. Kāds liels mierinājums, ka Dievs ir un paliek tas pats (Ps. 102:28)! Viņš tur visus solījumus, kurus ir devis Bībelē. Debesu Tēvs ir mūsu pilnīgas uzticēšanās vērts, jo Viņš nekad nepieviļ. Dieva žēlastība un mīlestība ir spēkā arī mūsdienās, tāpēc nemainās arī Viņa griba un baušļi. Tas, ko Svētais Gars ir runājis caur Rakstu autoriem, der visos laikos. Laika gars un uzskatu mainība neietekmē Dieva vārdu. Svētais Gars nav pretrunā ar Sevi un nekad neizmaina Savu vārdu, tāpēc kristīgā ticība ir tā pati visos laikos. Ir muļķīgi cīnīties pret pašu Radītāju, sagrozot Bībeles vārdu, jo Svētie Raksti ir nemainīga atklāsme. Vēstulē galatiešiem apustulis Pāvils raksta: “Bet, ja arī mēs vai kāds eņģelis no debesīm jums sludinātu citu evaņģēliju nekā to, ko esam jums pasludinājuši, lāsts pār to!” (Gal. 1:8). Tas nozīmē arī to, ka mēs nedrīkstam sekot tam, kas aicina cilvēkus nepakļauties Dieva vārdam. Kristiešiem Dieva nemainība pāri visām lietām rada drošības izjūtu. “Jo Es esmu Tas Kungs, un Es nepārveidojos” (Mal. 3:6). Mēs zinām, kur Viņš ir. “Jēzus Kristus vakar un šodien tas pats un mūžīgi” (Ebr. 13:8).

DIEVS IR VISURESOŠS

Dievs var būt aktīvs vienlaicīgi visur. Viņš nevar tikt kaut kur ierobežots vai atstāts ārpusē. Cilvēks nevar paslēpties no Tā Kunga, kā rakstīts 139. psalmā: “Kurp lai es aizeju no Tava Gara, un kurp lai es bēgu no Tava vaiga?” (Ps. 139:7). Ir liela drošības izjūta zināt, ka Tas Kungs visur ir tuvumā un sadraudzība ar Viņu ir iespējama visur. Ja arī no cilvēka novērstos visi viņa draugi, Dievs vienmēr paliek uzticīgs. Dažkārt no Bībeles mēs varam secināt, ka Dievs ir kādā noteiktā vietā, bet tas nozīmē, ka šajā vietā Viņš pārdabiskā veidā ir atklājis Savu klātbūtni un darbus. Dievs ir klātesošs visā Universā, jo Viņš ir bezgalīgs. Dievs ir radījis pasauli, bet pats nav piesaistīts matērijai un redzamām robežām. Viņš ir klāt visā kosmosā, bet īpašā veidā Viņš ir klātesošs sakramentos un Dieva vārdā. Dieva pilnība ir Kristū (Kol. 1:19).

DIEVS IR VISSPĒCĪGS

Dievs nepiepūloties var darīt visu, ko Viņš vēlas. “Mūsu Dievs ir debesis; ko Viņš grib, to visu Viņš dara” (Ps. 115:3). Tas Kungs lieto savu visspēcību, īstenojot Savu pestīšanas plānu un nodomu. Mēs nevaram pavēlēt Viņam lietot Savu varu. Kad ļaunums aug, mums nav jābaidās, ka Dievs ir zaudējis Savu spēku. Visuvaldītājs tikai gaida īsto brīdi, un Viņa visspēcīgā roka apvalda ļauno. Tas Kungs ierobežo ļaunumu, lai dotu vietu Savai valstībai. Viņš var valdīt pār pasauli un vērst notikumus un lietas uz labu.

Dieva visspēcība nevienam nespiež kļūt par kristieti vai mantot debesu valstību, bet Viņš izglābj ikvienu cilvēku, kas nepretojas Viņa gribai. Dieva Gars dara brīnumus, kad Viņš mudina cilvēkus meklēt žēlastību. Viņš var atgriezt pat visvienaldzīgāko, tādēļ kristietim ir jāaizlūdz par citiem. Tas Kungs palīdz pārvarēt šķēršļus. “Jo Dievam nekas nav neiespējams” (Lk. 1:37). Jēzus parāda Savu visspēcību, piemēram, apsaucec vētru vai piedodot grēkus. Dievs ir Universa Valdnieks un Kungs. Dieva visspēcība glābj cilvēkus no nāves. Zeme, Piena Ceļš un Visums – viss sabruktu, ja Radītājs to neuzturētu.

DIEVS IR VISZINOŠS

Dievs zina, kas ir noticis, notiek un notiks. Tas Kungs zina, ko mēs darām, sakām un domājam. “Un nav radījuma, kas Viņa priekšā apslēpts, bet viss ir atsegts un atklāts Viņa acīm: Viņam mēs dosim norēķinu” (Ebr. 4:13). Tas Kungs ir gaismas avots un redz visus cilvēku darbus. “Bet, kas dara patiesību, nāk pie gaismas, lai būtu redzami viņa darbi, ka tie Dievā darīti” (Jņ. 3:21). Tas, kas rīkojas pret savu sirdsapziņu, izvairās arī no Dieva vārda gaismas. Cilvēks var justies neērti, kad Svētais Gars atklāj viņa nolūkus. Dieva visuresamība pirmām kārtām nozīmē to, ka Dievs zina, kā Viņa bērniem klājas un ko viņi jūt, pat ja tie savas dziļākās domas neizsaka vārdos. Viņš zina mūsu raizes, un tas ir liels mierinājums.

DIEVS IR NEIEROBEŽOTS GUDRĪBĀ

Dievs visu saprot un zina risinājumu visam. Viņš var virzīt visu uz labu, izmantojot vispiemērotākos līdzekļus. Cilvēkiem Dieva ceļi bieži vien var šķist neizprotami un pretrunā ar viņu pašu domu gaitu un vēlmēm. “Jo Manas domas nav jūsu domas, un jūsu ceļi nav Mani ceļi” (Jes. 55:8). Dažreiz cilvēki jautā: “Kādēļ ar mani tā notiek?” Mēs saprotam tik maz un esam tik tuvredzīgi, bet Tas Kungs redz visu kopumā. Dieva loģika ir neierobežota, tāpēc mūsu saprāts to nevar izprast. Kad mēs neredzam izeju no grūtībām, Dievs var prob-

lēmu atrisināt, jo “brīnišķs Viņš padomā un liels gudrībā!” (Jes. 28:29). Tas, ka Debesu Tēvs ir sūtījis Savu Dēlu glābt pasauli, ir Dieva pestīšanas nodoma apbrīnojamā gudrība.

DIEVS IR SVĒTS

Dievs ir šķirts no visa ļaunā un stāv pāri tam. Svētums nozīmē to, ka Tam Kungam piemīt pašcieņa. Dieva griba ir virzīta uz Viņa paša būtību. Viņa svētā mīlestība pret mums, cilvēkiem, nepanes neuzticību; var teikt, ka tā ir labā nozīmē “greizsirdīga”. Tādēļ Svētais Gars modina bijību un cieņu. Mums ir iemesls būties Dieva, jo Viņš mīl labo un ienīst ļauno. “Topiet svēti, tāpēc ka Es, Tas Kungs, jūsu Dievs, esmu svēts!” (3. Moz. 19:2). Viņš pats ir bez vainas un nepanes ļaunumu. Tāpēc mums jāmīl tas, ko mīl Viņš, un jāienīst tas, ko Viņš ienīst. Tad mums nenāksies pretstatīt Dieva mīlestību Viņa svētumam. Dievs mīl grēcinieku, bet ienīst grēku. Mūsu vienīgā iespēja nākt tuvāk Svētajam ir ietverta Kristus grēku izpirkšanas upurī. Jo Dievs ir šķirts no visa netīrā.

DIEVS IR TAISNĪGS

Dieva būtība ir taisnīga. Dievs, Viņa darbi un griba ir viens vesels. Tas, ko Viņš dara, vienmēr ir pareizi. Tas Kungs ir taisnības avots un pamats. Dievs ir mēraukla, tādēļ taisnības mēraukla ir nemainīga. Viņš atalgo labo un soda ļauno. “Jo Viņš ikvienam atmaksās pēc viņa darbiem” (Rom. 2:6). Dievam ir jāsoda viss ļaunais Viņa taisnprātības dēļ. Vai Dievs soda ar prieku? Nē, un tādēļ Viņš vēl joprojām nogaida, bet, kad Dieva laiks būs pienācis, Viņš nodibinās taisnību. Tas, ka Dievs ir mīlestība, nenozīmē, ka Viņš ir pielaidīgs un ļauj pārkāpt Savus priekšrakstus.

Mēs tiktu sodīti, ja vien nevarētu saņemt grēku piedošanu. Tā Kunga taisnīguma gaismā pravietis Jesaja izsauca: “Bēdas man, jo es esmu nāvei lemts!” Taču Pestītājs ir piepildījis visas Bauslības prasības un izcietis sodu mūsu vietā. Kristus dēļ jebkurš mācekļis var apmainīt savu grēku pret Dieva Dēla taisnību. Vismelnākā sirds kļūst balta kā sniegs. “Ja atzīstamies savos grēkos, tad Viņš ir uzticīgs un taisns, ka Viņš mums piedod grēkus un šķīsta mūs no visas netaisnības” (1. Jņ. 1:9). Pēc tam kristietis Dieva vārdā saņem palīdzību dzīvot tā, ka viņa ticība nes augļus. Dievs dod prieku tiem, kas grib Viņam sekot.

DIEVS IR PATIESĪBA

Dievam nepiemīt nekas nepatiess un melīgs. Dievs ir klints, stingra un nesatricināma. Jēzus saka: “Es esmu patiesība.” Tas Kungs izpilda draudus un tur Savus solījumus. Bībeles mūžīgā patiesība ir saistīta ar Dieva uzticamību. “Tiešām, taisni ir Tā Kunga vārdi, un visi Viņa darbi ir pilni uzticības” (Ps. 33:4). Uz cilvēka doto vārdu ne vienmēr var pašauties, bet Dieva Dēls saka: “Raksti nevar tikt atcelti” (Jņ. 10:35). Ja Jēzus ir solījis būt kopā ar Saviem mācekļiem ik dienas līdz pasaules galam, tad Viņš to arī piepildīs. “Tiešām, neviens, kas uz Tevi gaida, nepaliks kaunā” (Ps. 25:3).

DIEVS IR LABS

Dievs ir augstākais labums, un Viņš visiem dod patiesu laimi. Bet tikai tie, kas Viņu bīstas, varēs baudīt Viņa labumu mūžīgi. Tā Kunga labestība vienmēr ir nepelnīta žēlastība, ko Viņš vēlas dot mums par velti. Dieva Dēlam bija dārgi jāsamaksā ar Savām asinīm, lai mēs iegūtu šo žēlastību par brīvu. “Teiciet To Kungu, jo Viņš ir mīlīgs un Viņa žēlastība paliek mūžīgi!” (Ps. 118:1). No Dieva nāk viss labums, miers un prieks. Vienīgi Viņš dod patieso prieku, kas nekad nebeidzas. Savā labestībā Viņš vada mūs pa dzīves ceļu. “Ja tad nu jūs, ļauni būdami, protat saviem bērniem dot labas dāvanas, vai tad jūsu Tēvs debesīs nedos daudz vairāk laba tiem, kas Viņu lūdz?” (Mt. 7:11).

DIEVS APŽĒLOJAS PAR MUMS

Dievs tagadējā laikā rūpējas par grēciniekiem ar lielu žēlastību un apžēlojas pat par nepateicīgajiem un ļaunajiem. Viņa apžēlošana galvenokārt ir mierinājums grēkā kritušajam cilvēkam, kas grib atgriezties pie sava Debesu Tēva. “.. ja es guļu nogāzts pie zemes: es atkal celšos kājās, un, ja es arī mītu tumsā, tad tomēr Tas Kungs ir mana gaisma!” (Mih. 7:8).

DIEVS IR PACIETĪGS

Dievs var nogaidīt ar sodu, lai aicinātu cilvēkus atgriezties no grēkiem. “Kā tēvs apžēlojas par bērniem, tā Tas Kungs apžēlojas par tiem, kas Viņa bīstas. Jo Viņš zina, kādi radījumi mēs esam, Viņš piemin to, ka mēs esam pīšļi” (Ps. 103:13–14). Jēzus saka: “Kas nāk pie Manis, to Es tiešām neatstumšu.” Dievs aktīvi darbojas, lai aicinātu cilvēkus pievērsties Viņam. Viņš nesteidzas, bet ļauj visam iet savu gaitu, lai tad, kad būs pienācis īstais brīdis, šis laiks beigtos. Cilvēka dzīves laiks ir žēlastības laiks, iespēja atgriezties no grēkiem.

Dieva Gars laiku pa laikam uzrunā cilvēka sirdsapziņu, un ir svarīgi, lai cilvēks nepretotos šai balsij. Daudzi pieredzējuši kristieši ar pateicību piemin garos gadus, kad Dievs ir bijis ar viņiem pacietīgs. Apustulis Pāvils saka: “Es pateicos savam Dievam..., būdams pārliecināts, ka tas, kas jūsu sirdīs labo darbu iesācis, to pabeigs līdz Kristus Jēzus dienai” (Fil. 1:3, 6).

DIEVS IR ŽĒLSIRDĪGS

Tas Kungs rūpējas par cilvēkiem, kuri ir nelaimē, slimībā vai vientuļi. Viņš balsta un aprūpē tos, un nepaieļ garām, nesniedzot palīdzību. Mūsu problēma ir tā, ka mēs ne vienmēr saskatām Dieva palīdzību, taču Viņa žēlsirdīgais nodoms ir sekot mums visu dzīvi un glābt mūsu dvēseles mūžībai. Dievs daudz labprātāk grib piedot un palīdzēt, nevis sodīt. Evaņģēlija vēsts kodols ir pasludinājums par Dieva žēlsirdību, kuras visiem ir pietiekami. Nekad neaizmirsti Jēzus līdzību par pazudušo dēlu! Dievs Tēvs neatstumj nevienu, kurš grib iet pareizo ceļu.

DIEVS IR MĪLESTĪBA

Visu, ko Dievs dara, Viņš dara aiz mīlestības, jo Tas Kungs pats ir mīlestība. Kad Dievs radīja, Dēls pestīja un Svētais Gars ik dienas stiprina ticībā, tas notiek Dieva mīlestības dēļ pret cilvēkiem. Dievišķā mīlestība ir pašai dziedīga, uzticama un padevīga. Tas Kungs saņem mūs ar patiesu un neviltotu mīlestību. Mīlestība pauž Dieva būtību. “Jo šī ir Dieva mīlestība, ka turam Viņa baušļus” (1. Jņ. 5:3). Tieši tāpēc, ka Radītājs mīl cilvēku, Viņš to vērtē tik augstu: “Šī ir tā mīlestība, nevis, ka mēs esam mīlējuši Dievu, bet ka Viņš mūs mīlējis un sūtījis Savu Dēlu mūsu grēku izpirkšanai. [...] Mēs esam atzinuši un ticam mīlestībai, kas Dievam ir uz mums. Dievs ir mīlestība, un, kas paliek mīlestībā, tas paliek Dievā un Dievs viņā” (1. Jņ. 4:10, 16).

DESMIT DIEVA BAUŠĻI

Ko nozīmē Dievu “bities un mīlēt”? Kā var bities no Tā Kunga un vienlaicīgi izjust pret Viņu sirsniņu mīlestību? Gan bailes no Radītāja, gan mīlestība izaug, iepazīstot Dievu caur Viņa vārdu. Kad cilvēks saprot, kāda neiedomājama gudrība un spēks ir Tā Kunga rokās, viņš var vienīgi noliekties Viņa majestātes priekšā. Vienlaikus cilvēkā iedegas arī mīlestība pret Debesu Tēvu, redzot, cik daudz laba Viņš dod katru dienu: dzīvību, Savu paša Dēlu, lai izpirktu mūsu grēkus, un Svēto Garu, kas ik dienas joprojām pacietīgi aicina cilvēkus atgriezties. Dieva svētums un mīlestība savienojas Jēzus krusta nāvē. Kad Kristus izcieš visas pasaules grēkus, tiek spriesta tainīga tiesa; vienlaikus Tas ir Dievs pats, kurš nes sodu un ciešanas īsto vainīgo vietā. Viņš tika sist krustā mūsu vietā. Iešana nāvē par cilvēkiem, kaut arī tie sirds dziļumos novērsušies no Dieva, ir liecība par Viņa bezgalīgo mīlestību pret mums. Šis Evaņģēlijs palīdz mums just cieņu un mīlestību pret To Kungu.

Bet ko īsti nozīmē mīlestība un bijība Dieva priekšā? Kādai jābūt Jēzus mācekļu dzīvei? Ko Debesu Tēvs pieprasa no Saviem bērniem? Tas Kungs deva Savus likumus Mozum, un desmit baušļi ir iss šo likumu kopsavilkums. Baušļi atspoguļo Dieva svēto un mīlestības pilno gribu, kura ir pausta dabas likumos. Laulība starp vīrieti un sievieti ir radišanas kārtības piemērs, tas normē kopdzīves noteikumus. Tātad jau radišanā Dievs ir ierakstījis Savu likumu cilvēka sirdī. Taču grēkā krišana ir izpostījusi radišanas pirmējo harmoniju, un tāpēc Dievam caur Saviem baušļiem ir jāatgādina, kas mums ir vislabākais. Tam, kurš ir devis mums dzīvību, ir arī tiesības uzstādīt prasības attiecībā uz to, kā mēs to izmantojam.

Var teikt, ka sirdsapziņa ir Dieva balss mūsos, bet sirdsapziņa var arī snaust un klusēt tad, kad tai būtu jārunā. Taču Svētais Gars caur Dieva vārdu var pamodināt to, kas ir aizsnaudies. Ja kāds apzināti rīkojas pret savu sirdsapziņu, tad galu galā tā nocietinās, un cilvēks mūžībā cieš nebeidzamas mokas. Tas, kurš bieži apklusina Dieva balsi sevī, ar laiku kļūst bezsirdīgs un spējīgs uz jebkuru noziegumu. Taču ar sirdsapziņu, ko apgaismojis Dieva vārds, ir jābūt uzmanīgam. Tam var būt divējas sekas: pirmkārt, ir grēks spiest kādu rīkoties pret sirdsapziņu un, otrkārt, nedrīkst piesaistīt sirdsapziņu cilvēciskiem uzskatiem, likumiem un kārtībai, kam nav pamata Dieva vārdā (Kol. 2:20). Jēzus brīdina rakstu mācītājus: “Jo, Dieva bausli atmetuši, jūs turat cilvēku likumus” (Mk. 7:8). Tad, ja rodas šaubas, var rīkoties pēc šāda nosacījuma: ja nav pārlicības par rīcības pareizību, ir labāk no šīs rīcības atteikties. Kristietim izvēles priekšā ir jālūdz Dieva palīdzība.

Kādēļ Dieva likumam bija jāatklājas Bībelē? Tādēļ, ka tas likums, kas ir ierakstīts cilvēka sirdī, pēc grēkā krišanas tika aptumšots. Daudzos svarīgos jautājumos sirdsapziņa mums nedod skaidru atbildi, un tādēļ tai jātiek apgaismotai ar Dieva vārdu. Mums jāuzzina, ko drikstam darīt un ko ne. Baušļi normē mūsu attiecības ar Dievu un līdzcilvēkiem. Kad mēs ļaujam Dieva labās gribas gaismai mūs apgaismot, tas atspoguļojas mūsu domās, vārdos un darbos. Lai spētu pildīt baušļus, mums jānes sirdī Kristus mīlestība. Apustulis Pāvils Vēstulē romiešiem raksta, ka mīlestība ir Bauslības papildījums (Rom. 13:10). Pirmie trīs baušļi tiek saukti par Bauslības pirmo galdiņu, un tie runā par mūsu attiecībām ar Dievu. Jēzus Mateja evaņģēlijā izskaidro Bauslības būtību:

“Tev būs Dievu, savu Kungu, milēt no visas sirds un no visas dvēseles, un no visa sava prāta. Šis ir augstākais un pirmais bauslis. Otrs tam līdzīgs ir: tev būs savu tuvāko milēt kā sevi pašu” (Mt. 22:37–39).

Mīlestības bauslis tāpat ir divējs, jo ir vērstas gan uz Dievu, gan cilvēkiem. Nevar atdalīt vienu daļu no otras, lai neizmainītu baušļa nozīmi. Ticībai un dzīvei jābūt vienotām. Patiesa ticība nes augļus labos darbos. Protams, arī nekristieši var darīt labus darbus, bet vienīgi tas, kurš ir piedzīvojis Dieva mīlestību caur Jēzu Kristu, saprot mīlestības dziļāko būtību un pazīst Dieva Dēla mīlestību, kas bija uzticīga līdz pat nāvei.

Kad Tas Kungs Sinaja kalnā deva baušļus, Viņš tikko bija atbrīvojis israēliešus no gūsta un verdzības. Dievs bija redzējis Savu izredzēto tautu ciešam un iežēlojās līdzjūtībā. Otrā Mozus grāmata stāsta par to, kā īstenojās glābšana – soli pa solim, par spīti faraona un viņa elku kalpu pretestībai. Stāsts par jūdu izešanu no Ēģiptes nevēstī tikai par ebreju tautas atbrīvošanu, bet arī par to, kā Tas Kungs tika pagodināts, parādīdams ēģiptiešiem Savu varenību. Faraons, kurš sevi pasludināja par dievišķu, tika noslicināts kopā ar savu armiju. Tāpat baušļi tika doti pēc notikumiem, kuros Dievs ar Savu rīcību bija izrādījis gan dusmas par elkdievību, gan arī mīlestību pret Saviem bērniem gūstā. Viņš atbrīvoja israēliešus, lai tie varētu Viņu patiesi pielūgt, nesajaucoties ar pagāniem. Otrās Mozus grāmatas 20. nodaļa, kurā dotas abas Bauslības daļas, sākas ar vārdiem: “Es esmu Tas Kungs, tavs Dievs, kas tevi izvedis no Ēģiptes zemes, no vergu nama. Tev nebūs citus dievus turēt Manā priekšā” (2. Moz. 20:2, 3). Bībeles konteksts palīdz mums saprast, ka baušļu došana cilvēkiem ir Dieva mīlestības darbs. Tāpat mēs arī saprotam, ka Bauslība un Evaņģēlijs jau no paša sākuma ir cieši saistīti un ka baušļi ir viens no ceļa rādītājiem tiem, kas aiz pateicības pret savu Pestītāju grib pildīt Dieva gribu. Dieva tauta gāja uz Apsolīto zemi, un pa ceļam tai bija nepieciešama Dieva palīdzība un citam cita atbalsts. Dieva baušļi konkrēti parāda, kā ikdienas dzīves situācijas kļūst daudz vienkāršākas, ja cilvēks seko Dieva gribai, gan ievērojot radišanas kārtību, gan savā dzīvē.

Jaunā Dieva tauta, kristieši, arī dodas uz savu mērķi, bet ceļš uz to reizēm var būt šaurs un grūts. Tādēļ ir nepieciešamas ceļazīmes – Bauslība.

Pirmais bauslis

Es esmu Tas Kungs, tavs Dievs, tev nebūs citus dievus turēt Manā priekšā.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu vairāk par visu būties, mīlēt un uz Viņu paļauties.²

DIEVS AIZLIEDZ PAGĀNISMU UN ELKDIEVĪBU

Ar pirmo bausli Dievs aizliedz jebkādu elku pielūgšanu. Viņš negrib, lai mums būtu kādi citi dievi, jo tad mēs būtu neuzticīgi mūsu Radītājam. Viņš ir radījis visus cilvēkus uz zemes, tādēļ visiem ir pienākums sekot Viņa baušļiem. “Tev būs Dievu, savu Kungu, pielūgt un Viņam vien kalpot” (Mt. 4:10). Elkdievība nozīmē attēlu, dabas un radītu lietu pielūgšanu vai arī mūsu sirds pieķeršanos pasaulīgām lietām tik lielā mērā, ka cilvēks tādējādi attālinās no Dieva. Astroloģija, sātānisms, svēto pielūgšana, ticība dievībām aizvieto Dievu ar kaut ko citu. Tā ir elkdievība, un Vēstulē romiešiem apustulis mūs stingri brīdina izvairīties no tās: “.. viņi dievišķo patiesību apmainījuši pret meliem un sākuši dievināt un pielūgt radību, atstājot novārtā Radītāju” (Rom. 1:25). Elku tempļi, lai cik skaistas kultūrvēsturiskas celtnes tie arī būtu, ievēd cilvēkus maldos. Vienlaikus mēs varam konstatēt, ka tas liecina par nomaldījušos cilvēku centieniem atrast nezināmu Dievu, par kura eksistenci viņi var nojaust, uzlūkojot radību (Ap. d. 17:23). Nav iespējams iepazīt Dieva personību, ja negrib Viņam ticēt un paklausīt Bībelei. Apustulis Pāvils saka: “Bet Dievs, atstādams neievērotus nezināšanas laikus, tagad aicina visus cilvēkus visur atgriezties no grēkiem” (Ap. d. 17:30).

Pagānu dedzīgā reliģiozitāte bieži vien izbiedē vienaldzīgus kristiešus, kuriem ir zināšanas par Dievu, bet kuri Viņam nepakļaujas. Mums, kristiešiem, būtu jāmācās no viņu padevības un bijības. Pagānu reliģijām ir raksturīgas bailes un attaisnošanas iegūšana ar darbiem. Tikai nezinoši rietumnieki var apgalvot, ka pagāni ir laimīgi savā reliģijā. Tie, kas pabijuši valstīs, kur valdošais ir pagānisms, var pastāstīt par mistiskām bailēm no senču gariem, naidu pret kristietību, par cilvēkiem, kuri atrodas netikumumu verdzībā, un bezcerību nāves priekšā. Turpretī kristietim ir cieša un nesatricināma cerība, pateicoties Jēzus

² Šeit un turpmāk M. Luterā “Mazais Katehisms” citēts no Vienprātības grāmatas: Luterāņu ticības apliecināšana. – R.: Augsburgas institūts, 2001. – 340.–351. lpp.

izpērkošajai nāvei, kas dod pārlicību par pestīšanu. Tā kā islāms un jūdaisms noliedz Kristus glābjošo upuri, arī šiem cilvēkiem ir nepieciešams piedzīvot kristīgo mīlestību, dzirdēt Evaņģēliju un tikt attaisnotiem caur ticību Dieva Dēlam.

Daudzas šodien populāras jaunās garīgās kustības ir tas pats pagānisms, no kā cilvēks tiek brīdināts jau Mozus grāmatās: “Lai tavējo starpā neatrastos neviens pats, kas savu dēlu vai savu meitu liktu sadedzināt ugunī, nedz arī, kas zilē nākotnī, nedz laika zīmju taujātājs, nedz čūsku apvārdotājs, nedz burvis, nedz vārdotājs, nedz garu izsaucējs, nedz parēģis, nedz mirušo izaicinātājs” (5. Moz. 18:10–11). Patiesa mīlestība pret savu tuvāko nozīmē to, ka misijai būtu jābūt katra kristieša sirdslietai. Dievs grib izglābt no pazušanas pēc iespējas vairāk cilvēku un dot viņiem mūžīgo dzīvību. Cilvēks par Dieva bērnu nekļūst piedzimstot, bet gan caur Kristību un ticību. Tāpat neviens nenonāk Dieva valstībā, vienkārši nomirdams, bet caur ticību Dieva vienpiedzimušajam Dēlam. Jēzus Kristus saka: “Es esmu ceļš, patiesība un dzīvība; neviens netiek pie Tēva kā vien caur mani” (Jņ. 14:6).

PATIESAIS KUNGS VAI CILVĒKU PAŠU PRIEKŠSTATI PAR DIEVU

Kad cilvēki cieši neturas pie Dieva atklāsmes Bībelē un Kristū, viņi rada paši savus priekšstatus par Dievu, kas atbilst viņu privātajām vēlmēm un fantāzijām. Tad cilvēks aizmirst, ka Ādams ir radīts pēc Dieva tēla un līdzības un nevis otrādi. Apustulis Pāvils raksta: “Tādēļ es loku savus ceļus Tēva priekšā, no kā ikviena cilts debesīs un virs zemes dabū savu vārdu” (Ef. 3:14, 15).

Ir maldu mācības, kuras apgriež šo kārtību, uzskatot, ka Rakstu vārdi ir tikai cilvēku domas par Dievu, kas ir pretrunā ar Jēzus un apustuļu uzskatiem par Bībeli. Relativizējot Dieva vārdu, cilvēks, par paraugu ņemot cilvēciskus ideālus, var radīt pats savus priekšstatus par Dievu, kā to, piemēram, dara feminisma teoloģija, piedēvējot Dievam divus dzimumus vai arī iztēlojoties Viņu kā dievieti māti. Šādas iedomas ne ar ko nav labākas par veco laiku pagānismu. Feministiskā teoloģija balstās uz tiem pašiem eksistenciālisma filozofijas principiem, kurus Vācijā [20. gs.] trīsdesmitajos gados izmantoja nacisti, gribēdami radīt kristietību bez jūdaiskām saknēm un bez jūdu tautības Pestītāja.

Feministu gadījumā pretestību izraisa atsaucis uz Tēvu, Dēlu un Svēto Garu vīriešu dzimtē un norādes uz Dieva ķēnišķīgumu. Cilvēki negrib pakļauties savam Kungam, un sātans izmanto visdažādākos ceļus, lai tos maldinātu, bet tas, ko viņš grib izraisīt, pamatā ir un paliek neticība. Feminisma teoloģija un tai līdzīgas mācības ir negodīgs mēģinājums izmainīt Baznīcas vēsti no iekšienes tā, lai tā atšķirtos no vēsts, ko Kristus ir pavēlējis sludināt. Jēzus ir mācījis

mums lūgt “Mūsu Tēvs” un kristīties Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā, un šis ir vienīgais Dievs, pie kā mums jāvēršas lūgšanās, dziesmās un dievkalpojumos. Uz Viņu mēs droši varam likt savu cerību, jo Viņš ir Tas, kurš ir. Viņš nav nekāds vispārējs filozofisks princips, kas var tikt ietērpts jebkuros vārdos. Viņš ir personīgs Dievs, kurš ļāvis Sevi iepazīt.

Pirmais bauslis mums aizliedz runāt par Dievu to, kas ir pretrunā ar Viņa atklāsmi Vārdā. Dievs ir nokāpis uz zemes Jēzū Kristū: “Jo Viņš ir neredzamā Dieva attēls, visas radības pirmdzimtais.. Jo visai Dieva pilnībai labpatika iemānot Viņā” (Kol. 1:15, 19). Tātad, lūgdami Jēzu, mēs lūdzam pašu Dievu: Viņu, kas ir vienīgais patiesais Dievs (Jņ. 14:13, 17:3). Bet, ja cilvēks atraida trīsvienīgo Dievu, izvairās To pielūgt vai pielūdz dievieti māti, viņš ir atstājis dzīvo Dievu.

Pirmais bauslis nozīmē, ka mums jāsauglabā zināšanas par Dievu, ko esam ieguvuši no Svētajiem Rakstiem, un jāturas pie tām. No tā atkarīga cilvēka daļa mūžīgajā dzīvē. “Jo ikviens, kas piesauc Tā Kunga vārdu, tiks izglābts” (Rom. 10:13). Dieva vārds stāsta tikai par vienu Dievu un noliedz citu dievu eksistenci. To paredz arī pats svētais Dieva vārds, ko Viņš atklāj Mozum degošajā krūmā, JHVH. Tas nozīmē “Viņš ir”. Šī vārda nozīme aprakstīta 2. Moz. 3:14, kur Dievs saka Mozum: “ES ESMU, kas ES ESMU.” Nevienš cits nedrīkst saukties par Dievu, tikai Viņš, kurš ir.

DIEVS AIZLIEDZ CILVĒKU DIEVINĀŠANU

Elkdievība var izpausties dažādos veidos. Ja cilvēks meklē dievišķo dzirksti sevī, nevis patieso Dievu, viņš atrod vienīgi tukšumu. Tie, kuri meklē Dievu sevī, nevis Viņa vārdā, atradīs vienīgi sava grēka atbaidošu attēlu. Kristīgā mistika ir Dieva vārda mistika, pretējā gadījumā runa nav par kristietību, bet gan pagānismu.

Dažas filozofiskās sistēmas liek cilvēku tajā vietā, kura pieder Tam Kungam, un tas notiek tad, ja tautas ietekmīgu cilvēku viedokli vai saprātu paceļ pāri Dieva vārdam. “Paļaujies uz To Kungu no visas sirds un nepaļaujies uz sava prāta gudrību” (Sal. pam. 3:5). Daļa cilvēku nemaz nenojauš, ka viņi pielūdz paši sevi, paļaudamies tikai uz savu spēku vai mantu, bet cilvēks padara pats sevi par elku, kad viņš domā, ka var iztikt bez Dieva. Daži savukārt tā vietā, lai nāktu pie Dieva, vairāk paļaujas uz citu cilvēku varu un ietekmi (sal. Ps. 146:3). Protams, mums var būt cilvēciski paraugi, kam līdzināties, piemēram, mūsu ticības “mātes” un “tēvi”, bet nedrīkst nonākt tik tālu, ka mēs dodam viņiem tādu godu, kāds pienākas vienīgi Dievam.

KAS IR MANS KUNGS?

Dažreiz mēdz būt arī tā, ka darbs vai hobijs kļūst tik svarīgs mūsu dzīvē, ka aizvieto Dievu. Tas, kas pats par sevi nav nekas slikts, kļūst par grēku, ja sāk aizņemt Tā Kunga vietu. Tiekdamies pēc ietekmes, naudas un baudām, cilvēki bieži vien atsakās paklausīt Dieva svētajiem baušļiem un līdz ar to arī pašam Dievam. Tomēr tie, kas nevēlas kalpot Tam Kungam, apzināti vai neapzināti kļūst par vergiem kam citam. Mateja evaņģēlija 6. nodaļā Jēzus norāda, ka nevar vienlaicīgi kalpot Dievam un mamonom. Dzišanās pēc bagātības noved pie daudziem citiem kārdinājumiem, kuri dažreiz izraisa pat zādzības, slepkavības un citu ļaunumu. Marka evaņģēlija 10. nodaļā mēs varam lasīt par bagāto vīru, kurš Kristum jautāja: “Labais Mācītāj, ko man būs darīt, lai iemantoju mūžīgu dzīvību?” Bagātnieks apgalvoja, ka viņš jau kopš jaunības ir sekojis visiem baušļiem. “Bet Jēzus, viņu uzlūkodams, iemilēja viņu un sacīja: “Vienas lietas tev trūkst – ej, pārdod visu, kas tev ir, un dod nabagiem; tad tev būs manta debesīs; ņem krustu un seko Man.” Bet tas, par šo vārdu noskumis, aizgāja bēdīgs, jo viņš bija ļoti bagāts.” Vai šim cilvēkam bija patiesa vēlēšanās iegūt mūžīgo dzīvību? Kad viņam vajadzēja izvēlēties starp dzīvi kopā ar To Kungu vai pasaulīgu bagātību, viņš izvēlējās mamonu. Tas parāda, ka patiesībā bagātais vīrs neturēja baušļus, jo viņš nedz milēja Dievu pāri visām lietām, lai spētu atteikties no naudas, nedz arī gribēja kalpot nabagiem ar tiem līdzekļiem, kas viņam bija uzticēti.

BIJĪBA DIEVA PRIEKŠĀ VAI BAILES NO CIVĒKIEM

Pārkāpums pret pirmo bausli ir arī tad, ja cilvēks vairāk domā par to, ko teiks citi, nekā par to, ko saka Dieva vārds. Mēs varam būt tik ļoti saistīti ar citiem cilvēkiem, ka tas traucē mums sekot Tam Kungam. Bailes no cilvēkiem nekad nedrīkst aizstāt bailes Dieva priekšā. “Dievam vairāk jāklausa nekā cilvēkiem” (Ap. d. 5:29). Daudzi pretojas Svētā Gara aicinājumam uz dievkalpojumu vai Bībeles lasīšanu, jo baidās, ko sacīs citi. Ilgas pēc draugu un radnieku atzinības ir atturējušas viņus no sastapšanās ar Jēzu Kristu. Ja cilvēks tiešām bīstas Dieva, viņš pārstāj baidīties no citiem cilvēkiem. Kad Lutērs stāvēja Vormsas reihstāga priekšā un viņam lika atteikties no savos rakstos izteiktajiem uzskatiem, viņš atbildēja: “Šeit es stāvu. Citādi es nevaru. Lai Dievs man palīdz! Āmen.” Lutērs izrādīja lielu drosmi, jo saprata, ka Dieva vārds stāv augstāk par cilvēciskām varām. Jēzus, dzīvības Kungs, atbrīvo mūs no bailēm no līdzcilvēkiem un vienlaikus palīdz mums milēt savus ienaidniekus. Bruņojies ar Dieva vārdu, ticīgais iegūst drosmi. “Jo mēs nekā nespējam pret patiesību, bet tikai par patiesību” (2. Kor. 13:8).

PATIESA VAI MELĪGA TICĪBA

Kad Dieva bērni pievēršas citai reliģijai, Tas Kungs saka: “Jo Mana tauta ir atļāvusies divkārtēju grēku: tie atstājuši Mani, dzīvā ūdens avotu, un izraukuši sev akas, cauras akas, kas nepatur sevī ūdeni!” (Jer. 2:13). Bībele pasaka skaidri un gaiši, ka elkdievība ir lielākais grēks un muļķība. Tas, kurš paļaujas uz elkiem, tiek apmānīts, jo tie nevar palīdzēt. Apustulis Jānis aicina: “Mīlie, neticiet katram garam, bet pārbaudiet garus, vai viņi ir no Dieva, jo daudz viltus pravieši ir izgājuši pasaulē. No tā atzīstiet Dieva Garu: ikviens gars, kas apliecina Jēzu Kristu, miesā nākušu, ir no Dieva. Un ikviens gars, kas neapliecina Jēzu, nav no Dieva, tas ir antikrista gars, par ko jūs esat dzirdējuši, ka viņš nāks; tas jau tagad ir pasaulē” (1. Jņ. 4:1–3). “Bērniņi, sargaities no elkiem” (1. Jņ. 5:21). Dievināšana un pielūgšana, lai cik patiesa tā arī būtu, ir pilnīgi veltīga, ja vēršas pie nedzīvām lietām vai nepareiziem priekšstatiem par Dievu. “Citu tautu elki ir sudrabs un zelts, tie ir cilvēku roku darināti, tiem ir mute, bet tie nevar runāt, tiem ir acis, bet tie neredz, tiem ir ausis, bet tie nevar dzirdēt, tiem nav arī dvasas mutē. Tādi paši ir arī tie, kas tos darina, un visi, kas paļaujas uz tiem!” (Ps. 135:15–18). Atziņa, ka Tas Kungs ir vienīgais patiesais Dievs, kā sarkans pavediens vijas cauri Bībelei. Tādēļ nedrīkst jaukt kristietību ar citām reliģijām. Antikais sinkrētisms jeb reliģiju sajaukums bija galvenais apustuļu un senbaznīcas ienaidnieks. Tas, kas noliedz Rakstu objektīvo patiesību, noliedz arī Dievu, kurš iedvesmojis Rakstu pierakstītājus. Nevar, piemēram, teikt, ka kristietība un islāms ir divi vienlīdzīgi ceļi pie Dieva, jo Korāns noliedz, ka Jēzus ir Dieva Dēls, kurš pie krusta izpircis mūsu grēkus. Tas, ka musulmaņi cenšas uzsvērt savu saikni ar Ābrahāmu, nenozīmē, ka islāmam un kristietībai ir kopīgs pamats, jo Muhameds nav sapratis Dieva nodoma būtību, Ābrahāma izredzētības jēgu: “Un tavos pēcnācējos tiks svētītas visas zemes tautas” (1. Moz. 22:18). Ābrahāma pēcnācējs, kas izglābs visu pasauli, nav neviens cits kā Kristus, Dieva Dēls. Korāns nolād to, kurš saka, ka Jēzus ir Dieva Dēls. Jūdaisms noliedz, ka Jēzus ir Tas Kungs. Bet apustulis raksta: “Tādēļ es jums saku: neviens, kas runā Dieva Garā, neteiks: nolādēts lai ir Jēzus, – un neviens nevar teikt: Kungs ir Jēzus, – kā vien Svētajā Garā” (1. Kor. 12:3). Tai reliģijai, kurai nav Evaņģēlija, nav arī pašas galvenās līdzības ar kristietību. Tas, kas negrib tikt izglābts caur Kristu mūžīgai dzīvei, arī netiks izglābts. Taču Dievs Savā neizmērojamā mīlestībā un uzticībā vēl joprojām aicina Savu tautu, jūdus, ticībā tam Mesijam, ko Viņš jau ir viņiem sūtījis. “Tāpēc arī Dievs Viņu ļoti paaugstinājis un dāvinājis Viņam vārdu pāri visiem vārdiem, lai Jēzus vārdā locītos visi ceļi debesīs un zemes virsū un pazemē un visas mēles apliecinātu, ka Jēzus Kristus ir Kungs Dievam Tēvam par godu” (Fil. 2:9–11).

BĪTIES DIEVA

Ar pirmo bausli Tas Kungs pavēl mums pielūgt vienīgi Viņu kā savu Dievu, tā ka pāri visām lietām mēs Viņa bīstamies, Viņu mīlam, Viņam ticam un paļaujamies uz Viņu. Visvairāk mēs Dieva bīstamies tad, kad baidāmies Viņu sarūgtināt. Mēs bīstamies Dieva, ja izvairāmies grēkot vienmēr, nevis tikai citu klātbūtnē. Bīties Dieva nozīmē, ka cilvēks negrib grēkot pret Viņu un zaudēt sadraudzību ar Viņu. Kā mēs varam zināt, ka tiešām bīstamies Dieva visvairāk par visu? Tas notiek tad, ja esam gatavi šeit, uz zemes, labāk paciest nabadzību un cilvēku nievas, nekā sacelties pret Dievu. "Bijība Tā Kunga priekšā ir visas gudrības sākums" (Ps. 111:10).

Tomēr mēs nedrīkstam palikt tādi, kas verdziskās bailēs nedara neko pret Dieva gribu tikai tāpēc, ka baidās no soda. "Baiļu nav mīlestībā, bet pilnīgā mīlestība aizdzen bailes, jo bailēm ir mokas; kas bailojas, nav sasniedzis pilnību mīlestībā. Mīlēsim, jo Viņš ir mūs pirmais mīlējis" (1. Jņ. 4:18, 19). Mēs esam Dieva bērni un Viņam paklausām, kā labi bērni paklausa saviem vecākiem, jo viņi mūs mīl. Mēs varam ar bērnišķīgu paļāvību ticēt, ka Dievs ar Saviem baušļiem grib mums to labāko. Vienīgais patiesais Dievs nevēlas verdzisku pakļaušanos, bet gan grib ar Savu mīlestību darīt mūs padevīgus. Dievbijīgais dzīvo pasaulē, bet nav no šīs pasaules, citādi viņš ir kristietis tikai vārda pēc. Cilvēks, kas nebīstas Dieva, atšķiras ar to, ka viņam nav bail rīkoties pret Tā Kunga gribu. Viņš nav norūpējies par savu mūžīgo dzīvību.

MĪLĒT TO KUNGU PĀRI VISĀM LIETĀM

Kā es varu zināt, ka mīlu To Kungu vairāk par visu? Tas notiek tad, kad cilvēks akceptē Viņu kā augstāko labumu un ar prieku seko Viņa baušļiem arī tad, kad tas ir pretrunā ar paša jūtām un gribu. "Jo šī ir Dieva mīlestība, ka turam Viņa baušļus, un Viņa baušļi nav grūti" (1. Jņ. 5:3). Ja cilvēkam nav mīlestības pret To Kungu, baušļi šķiet kā smaga nasta, bet, ja viņš ļauj Svētajam Garam sirdī radīt ticību, tad rodas arī vēlēšanās pildīt Dieva gribu. Mēs godinām Dieva varenību, Viņu pielūdzot un mīlot vairāk par visu citu. Nevēlēšanās izraisīt Dieva dusmas palīdz mums nedarīt tās lietas, ko Viņš aizliedz, bet mīlestība pret Dievu dod spēku darīt to, ko Viņš pavēl. Kad Tas Kungs palīdzēja ķēniņam Dāvidam uzvarēt kaujā, viņš dziedāja: "Es tevi mīlu no sirds dziļumiem, Kungs, mans stiprums. Tas Kungs ir mans akmenskalns, mana pils un mans glābējs, mans stiprais Dievs, mans patvērums, uz ko es paļaujos, mans vairogs un mans pestīšanas rags, un mans augstais palīgs" (Ps. 18:2, 3).

Lai mums būtu personīga saikne ar mūsu Radītāju, Viņa teiktais jāuztver nopietni, pirmajā vietā dzīvē liekot lūgšanu, Bībeles lasīšanu, dievkalpojumu

un kalpošanu savam tuvākajam ar tām dāvanām, ko Tas Kungs mums ir devis. “Ši ir tā mīlestība, nevis, ka mēs esam mīlējuši Dievu, bet ka Viņš mūs mīlējis un sūtījis Savu Dēlu mūsu grēku izpirkšanai. Mīlie, ja Dievs mūs tā ir mīlējis, tad arī mums pienākas citam citu mīlēt” (1. Jņ. 4:10, 11). Mūsu mīlestība pret Jēzu ir atbilde uz Viņa mīlestību pret mums. Šai mīlestībai pret Dievu ir jāizpaužas cilvēku savstarpējās attiecībās. Tas, kurš ir piedzīvojis mīlestību, pats spēj mīlēt. Caur Saviem žēlastības līdzekļiem Kungs dod mums pārpilnām spēku, lai mēs varētu rūpēties par citiem. Neatkarīgi no savas profesijas cilvēks var veltīt visu savu dzīvi Dievam. Atcerieties Tā Kunga aicinājumu: “Dod Man savu sirdi, Mans dēls, un lai Mani ceļi tavām acīm labi patīk!” (Sal. pam. 23:26).

TICĒT UN PAĻAUTIES UZ TO KUNGU

Kad mēs ticam un pilnībā paļaujamies uz Dievu? Tad, kad mēs pilnīgi un galīgi paļaujamies uz Bībeles vārdiem un apsolījumiem un sagaidām visu to labāko no mūsu Debesu Tēva. Viņš vienmēr grib labu gan mūsu miesai, gan dvēselei. Psalmists pauž savu paļāvību uz Dievu, ticot, ka Viņš ir visspēcīgs: “Jo pie Tevis meklē patvērumu mana dvēsele, un Tavu spārnu eņā es paglābjos, kamēr nelaime būs garām” (Ps. 57:2).

Kad cilvēks nepaļaujas uz Dievu? Tad, kad viņš paļaujas vairāk uz savu veselību un kompetenci, uz savu saprātu un spriedumiem, citu cilvēku palīdzību, labākiem laikiem vai savu mantu, nekā uz Tā Kunga spēku un gribu palīdzēt. Mums nav jābaidās ne no kā šajā pasaulē, ja zinām, ka Universa Radītājs ir ar mums: “Ja Dievs par mums, kas būs pret mums?” (Rom. 8:31). Kristus saka: “Tāpēc jums nebūs zūdīties un sacīt: ko ēdīsim, vai: ko dzersim, vai: ar ko ģērbsimies? Jo pēc visa tā pagāni dzenas; jo jūsu Debesu Tēvs zina, ka jums visa tā vajag. Bet dzenieties papriekš pēc Dieva valstības un pēc Viņa taisnības, tad jums visas šīs lietas taps piemestas” (Mt. 6:31–33). Dievs tiek pagodināts, ja tu gaidi uz Viņa palīdzību. Nekas Viņu neiepriecina vairāk kā mūsu paļāvība, ka Viņš turēs savus apsolījumus. Viņš, kurš ir dzīvības, labuma un patiesības avots, ir tā vērts, lai mēs mīlētu Viņu kā savu vienīgo Dievu. Nekādi elki, lai cik dārgi tie būtu, nespēj darīt cilvēku laimīgu. Viņi pieviļ ar nepatiesiem solījumiem un atstāj dvēseli bez patiesas cerības. Bet visļauņākais ir tas, ka viņi pieviļ nāves stundā. Kam ir kāds labums no mantas, ja viņš ir miris?

Kāpēc cilvēks var justies drošībā, ja Tas Kungs viņam vienmēr ir pirmajā vietā? Tādēļ, ka viss cits ir iznīcīgs. Dievs ir nemirstīgs un nekad neatstāj Savus bērnus, bet cilvēki, kas ir ap mums, nedzīvo mūžīgi, un materiālās vērtības iznīcina laiks.

ATTIECĪBAS AR DIEVU IR PAMATS

Nav nejaušība, ka bauslis, ka vienīgi Tas Kungs ir mūsu Dievs, stāv pirmajā vietā. Pirmais bauslis ir visu citu baušļu pamats, jo mēs nevaram pildīt nevienu citu bausli, ja nebīstamies un nemīlam mūsu Kungu pāri visam. Kad tu pārķāp Dieva baušļus, tas notiek tāpēc, ka tu Viņa nebīsties un nemīli tā, kā tev tas būtu jādara. Tikai tad, ja cilvēks tic un paļaujas uz Dievu, viņš var saņemt spēku, lai sekotu Dieva gribai. Tādēļ Mārtiņš Luters katra baušļa skaidrojumu sāk ar vārdiem: “Mums būs Dievu, savu Kungu, mīlēt un bīties.”

Otrais bauslis

Tev nebūs Tā Kunga, sava Dieva, vārdu tukši un necienīgi lietot, jo Tas Kungs to nepametīs nesodītu, kas Viņa vārdu tukši un necienīgi lieto.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka Viņa vārdā ne lādām, ne zvēram, ne buram, ne melojam, ne maldinām, bet šajā vārdā Dievu visās bēdās piesaucam, pielūdzam, pateicamies un slavējam.

VARENS UN SVĒTS Vārds

Dievs ir ļāvis iepazīt Sevi caur Savu personvārdu. Dievs pats to ir atklājis. Pretēji elku vārdiem to nav izdomājuši cilvēki. Tādēļ Dieva vārds ir saistīts ar Viņu pašu, ar Viņa būtību un personību. Viņa vārds stāv augstāk nekā visi citi vārdi, jo Viņš ir vienīgais Dievs. Vārds un persona, kas to nes, ir nesaraucjami saistīti. Vārds izsaka Dieva personību, tādēļ Viņa vārds ir nemainīgs uz visiem laikiem. Mums jābūt piesardzīgiem, lietojot Tā Kunga vārdu. Vecās derības laikos pat bija aizliegts izrunāt vārdu *JHVH* (Jahve), izņemot īpašus gadījumus. Psalmists dzied: “Svēts un bijājams ir Viņa vārds” (Ps. 111:9). Dieva vārda uzticamība un nemainība māca, ka mēs varam doties pie Viņa un iemantot mieru. “Tā Kunga vārds ir stipra pils, taisnais dodas turp un top pasargāts” (Sal. pam. 18:10). Kad cilvēks tiek kristīts Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā, viņš kļūst par Jēzus mācekli (Mt. 28). Kristīgā Baznīca ir saņēmusi uzdevumu pasludināt Evaņģēliju un visu, ko Dievs ir teicis un darījis Savā vārdā, kas ir arī Dieva Dēla vārds. Jēzus ir vienīgais vārds, pie kā cilvēkam, kas meklē glābšanu, patverties. “Tāpēc arī Dievs Viņu ļoti paaugstinājis un dāvinājis Viņam vārdu pāri visiem vārdiem, lai Jēzus vārdā locītos visi ceļi debesīs un zemes virsū, un pazemē un visas mēles apliecinātu, ka Jēzus Kristus ir Kungs Dievam Tēvam par godu” (Fil. 2:9–11).

AIZLIEGUMS DIEVA PERSONVĀRDU LIETOT NEVIETĀ

Dievs aizliedz runāt par Viņu necienīgi un vieglprātīgi, jo tādējādi cilvēks netur godā Viņa vārdu. Dieva svētais vārds un sakramenti nedrīkst tikt aptraipīti ar mūsu neapdomīgajiem vārdiem. Mēs nedrīkstam laist Dieva vārdu pār lūpām, nedomājot, ko sakām. Tā ir milzīga žēlastība pret mums, cilvēkiem, ka pasaules Radītājs ir atklājies Svētajos Rakstos un Savos vārdos, lai mēs kaut ko varētu par Viņu uzzināt. Ar to, kas nāk no Viņa, nedrīkst apieties necienīgi, liekulīgi vai nievājoši. “Šī tauta godā Mani ar savām lūpām, bet viņu sirds ir tālu nost no Manis” (Mt. 15:8).

Dieva vārds tiek nelietīgi valkāts, ja to lieto, vēlēt kādam ļaunu vai nolādot. Apustulis Jēkabs brīdina: “No tās pašas mutes iziet svētība un lāsts. Tam, mani brāļi, nebūs tā notikt!” (Jēk. 3:10). Dieva vārds nedrīkst tikt lietots nepatiesiem zvērestiem. Kad Pēteris nodeva Jēzu, viņš nepatiesi zvērēja (Mt. 26:74). Zvērēt pie Dieva, pie dievkiem, velna vai kaut kā cita ir grēks. Uzticības zvērests kādam vai kaut kam, kas ieņem Dieva vietu, ir elkdievība. Tas Kungs pārmet Israēlam: “Kāpēc Es to tev lai piedodu? Tavi bērni ir Mani atstājuši un zvēr pie tiem, kas nav dievi” (Jer. 5:7). Ir pieļaujams zvērēt tiesā, ja cilvēks piesauc Dieva vārdu – viņš ņem Dievu par liecinieku, ka runās patiesību. Apzināti meli tiesas priekšā ir zvēresta laušana un Dieva zaimošana. “Jums nebūs nepatiesi zvērēt pie Mana vārda, ka tu neapgāni sava Dieva vārdu, – Es esmu Tas Kungs!” (3. Moz. 19:12). Divdomīgi izteikumi vai apgalvojumi, par kuriem cilvēks nav pārliecināts, arī ir zvēresta laušana. Solījuma laušana ir apmānīšana un meli.

PATIESĪBAS VĀRDS

Atsevišķos gadījumos kristietis var lietot Dieva vārdu, lai apstiprinātu patiesību (Jer. 4:2). Apustulis Pāvils saka: “Bet es piesaucu Dievu par liecinieku” (2. Kor. 1:23). “Jo cilvēki zvēr pie kaut kā lielāka, un zvērests ir viņiem par apstiprinājumu, lai izbeigtu katru pretrunu” (Ebr. 6:16). Mēs varam dot zvērestu kā liecību Dieva goda un cilvēku dēļ. Bet tas ir tikai īpašos gadījumos, citādi Jēzus māceklim jābūt noteiktam un nepārprotamam visā, ko viņš saka vai dara. Nevajadzētu būt nekādām šaubām par to, kāds ir viņa viedoklis. Kristus saka: “Bet jūsu vārdi lai ir: jā, jā! Nē, nē! Kas pāri par to, tas ir no ļauna” (Mt. 5:37).

MĀŅTICĪBA UN ĻAUNIE GARI

Simtiem gadu cilvēkus ir mānījuši dažādi zīlnieki, astrologi un šamaņi. Dažos vēstures periodos, kad cilvēki ir bijuši dievbijīgi, viņi ir tikuši pasargāti no šādām muļķībām. Bet līdz ar senu kristīgu valstu atkrišanu no ticības tās vietā parādās pagānisms – *New Age* kustība, dziednieki, maģiskie kristāli u. c. No visa tā Bībele brīdina piesargāties. “Negriezieties pie pareģiem, netaujājiet zīlniekus; nemeklējiet tos, ka jūs ar tiem nesagānāties” (3. Moz. 19:31). Tumsas spēku parādīšanās var atstāt iespaidu. Tas, kas neuzmanās, kļūst par to vergu, bet tas, kurš grib sekot Jēzum, kļūst atbrīvots, tāpat kā tie ticīgie Efezā, kas sadedzināja savas melnās maģijas grāmatas (Ap. d. 9:19).

Nedrīkst piesaukt Dieva vārdu, lai paveiktu ko tādu, ko Dievs Savā vārdā nav apsolījis. To nedrīkst izmantot maģijā vai savam izdevīgumam. Nevajag domāt, ka ar dažādu rituālu palīdzību var pierunāt Dievu vai Viņu kontrolēt. Ir lietas, ko Radītājs ir devis, lai tās palīdzētu mums dabiskā ceļā. Ja cilvēkam vajag izveseļoties un viņa rīcībā ir ārsti, tad viņam gluži vienkārši ir jādodas pie tiem. Dievs ir devis dažiem cilvēkiem pietiekami daudz prāta, lai tie varētu izvēlēties pareizās zāles. Bet, ja tāda ir Viņa griba, tad tie, par kuriem mēs aizlūdzam, var kļūt veseli arī pārdabiskā ceļā. Izdziedināšana notiek arī mūsu dienās, bet ne vienmēr par to tiek informēta plašāka sabiedrība.

MELI UN KRĀPŠANA

Visļaunākā Dieva vārda nepareiza lietošana ir tad, ja to izmanto, lai leģitimētu maldu mācības. Maldu mācība ir viss, kas vērsts pret Bībeles garu un burtu. Dieva vārds tiek valkāts nelietīgi, ja tiek izplatītas cilvēku mācības, kristietības aizsegā piešķirot tām dievbijīgu izskatu. Tie ir meli un krāpšana, ja cilvēks it kā meklē Dieva godu un valstību, bet patiesībā viņam ir pasaulīgi un netīri nodomi. Šāda rīcība mūsdienās nav retums – cilvēks, kurš ir varaskārs un kuram visvairāk rūp paša karjera, bieži vien ieņem vadošu amatu. Tāpat arī teoloģijā kristietība daudzkārt tiek izmantota kā aizsegs, lai izplatītu modernas politiskas ideoloģijas. Daži atbrīvošanās teoloģijas piekritēji saka: “Ņemsim kristietības terminus un piepildīsim tos ar sociālistisku saturu.” Savukārt feminisma teoloģija grib projicēt dzimumu vienlīdzības cīņu garīgajā pasaulē. Feministi novieto savas dievības blakus Dievam, tieši tāpat arī velns gribēja panākt vienlīdzību ar Debesu Tēvu. Neko, kas ir pretrunā ar Dieva paša atklāsmi, nedrīkst saukt par kristīgo ticību. Ja tas tiek darīts, cilvēks aizskar Kristus vārdu. Tā Kunga vārds Bībelē ir Dieva objektīva atklāsmē, kuru mēs, cilvēki, nedrīkstam pārveidot. Mums nav tiesību tai ne ko pielikt, ne atņemt.

Jēzus saka: “Sargaities no viltus praviešiem, kas pie jums nāk avju drēbēs, bet no iekšpuses tie ir plēsīgi vilki” (Mt. 7:15). Tev kā kristietim jā rūpējas par savu dvēseli, un tu nedrīksti būt pārāk vieglprātīgs mācības jautājumos un ļaut sevi maldināt. Pārbaudi garus, vai tie ir no Dieva; ja ne, tad tie nāk no velna. Jaunā Derība vairākkārt runā par pēdējo laiku izlaidīgajiem cilvēkiem: “nodevēji, pārsteidzīgi, uzpūtīgi, mīlējami vairāk baudas nekā Dievu, izrādīdami ārēju svētījību, bet tās spēku noliedzdami; un no tādiem izvairies” (2. Tim. 3:4–5). Tu atbalsti maldu mācību, ja klausies tādos cilvēkos. Redzot, ka cilvēki mūsdienās dzīvo ārpuslaulības attiecībās, nododas alkātībai, vardarbībai un narkomānijai, var secināt, ka Bībele apraksta šos atkrišanas laikus. Jebkurš sabiedrības norieta periods beidzas ar reformāciju vai atdzimšanu, kad Dieva vārds atjauno cilvēkus un pievērš viņus Kristum. Tas, ko mēs piedzīvojam šodien, ir vai nu vēl viens šāda perioda noslēgums, vai arī pēdējās dienas pirms Kristus atnākšanas.

Otrajā bauslī izskan Dieva draudi. Ko mūsu Kungs grib mums ar to mācīt? To, ka ir smags grēks nelietīgi valkāt Viņa vārdu un tas nebūt nav tik nevainīgi, kā dažreiz šķiet. Jāatceras, ka otrais bauslis ir vienīgais, kurā izteikti tieši draudi. Daudzi piesauc Dieva vārdu, lai paustu spēcīgas jūtas vai reaģētu uz kaut ko. Dažiem tas var būt pat pieradums. Pat ja cilvēks uzskata Dieva vārda piesaukšanu par mazu grēciņu un arī citi viņu tādēļ nenosoda, par to būs jāatbild Dieva priekšā. Zīme, ka cilvēks nav atgriezies, ir zvērēšana un Dieva vārda necienīga lietošana.

DIEVA PERSONVĀRDA SVĒTĪBA

Dieva personvārda zināšana ir liela privilēģija, jo tādējādi mēs nonākam personīgās attiecībās ar Viņu, kurš ir mūžīgs un visspēcīgus. Otrajā bauslī Dievs pavēl, lai mēs Viņu apliecinām, lūdzam Viņu, pateicamies un Viņu slavējam. “Nesīsim tad caur Viņu slavas upuri Dievam vienumēr, tas ir, lūpu augļi, kas Viņa vārdu slavē” (Ebr. 13:15). Mums ir ļauts pazīt Tēvu, Dēlu un Svēto Garu no Rakstu vārdiem. Jēzus dēļ mēs drikstam saukt Dievu “Aba, Tēvs”, mīļais Tēvs. Pie Jēzus vārda mēs varam tverties briesmās un velna kārdinājumos. Tas Kungs ir izpaudis mums Savu vārdu, un mēs droši drikstam nākt pie Tā, kas rūpējas par Saviem bērniem. Jēzus vārdā ikviens, kas tic grēku piedošanai, saņem jaunu dzīvi un mūžīgu dzīvību.

Trešais bauslis

Tev būs svēto dienu svētīt.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu būties un mīlēt, ka Dieva vārdu un tā sludināšanu nenicinām, bet tos turam svētus, labprāt klausāmies un mācāmies.

SEPTĪTĀ DIENA

Sešās dienās Dievs radīja pasauli, bet septītajā Viņš atpūtās. “Un Dievs svētīja septīto dienu un iesvētīja to” (1. Moz. 2:3). Vecajā Derībā atpūtas diena bija sestdiena (2. Moz. 20:8–11), un ebreju valodā *sabbat* nozīmē atpūta. Bet no tā laika, kad Jēzus augšāmcēlās no mirušajiem (Mk. 16:9) svētdienā, šī diena ir kļuvusi īpaši atzīmējama kā Tā Kunga diena (Jņ. 20:19, 26). Jēzus nav atcēlis trešo bausli, bet gan to piepildījis. Kristus pestīšanas darbs bija vēstures vissvarīgākais notikums, un, lai atgādinātu mums par tā izšķirošo nozīmi, Baznīca svin svētdienu. Tieši šajā dienā Jēzus uzvarēja nāvi, lai mēs caur ticību Viņam iegūtu mūžīgo dzīvību. Tāpat kā debesu valstība ir mums dāvināta, tā arī svētdiena ir liela dāvana. Patiesa svētdienas svētīšana ir kā sagatavošanās mūžīgajam mieram, tālu no stresa un vienmēr tuvu Dievam.

DIEVS RŪPĒJAS PAR MUMS

Dievs ir devis mums Savu svēto dienu, lai mēs varētu atpūsties no ikdienas darba un atjaunot gan miesas, gan dvēseles spēkus. Mēs esam tā radīti, ka mums nepieciešama regulāra atpūta – katru septīto dienu. Nedēļas darbs kļūst daudz efektīvāks, ja svētdienā esam atpūtušies. Mums jādara tikai tas, kas ir vajadzīgs vai nepieciešams, lai palīdzētu citiem, piemēram, slimajiem vai nelaimē nonākušajiem.

Mums ir nepieciešama patiesi svēta diena. “Svēts” nozīmē “atšķirts”. Svētā diena ir atšķirta no citām, lai mēs koptu savas attiecības ar To Kungu. Svētdienas lielākais dārgums ir tas, ka mēs bez sirdsapziņas pārmetumiem varam veltīt visu dienu Dieva vārdam un lūgšanām. Kopā ar citiem kristiešiem dievkalpojumā un Svētajā Vakarēdienā mēs varam sastapties ar Augšāmcelto.

Pirms dažiem gadiem kādā draudzē sāka kalpot jauns mācītājs. Pēc dažām nedēļām viens no visnopietnākajiem kristiešiem pārstāja nākt uz dievkalpojumiem. Tad mācītājs nolēma apmeklēt viņu mājās. Viņš piekļāvēja pie durvīm, bet neviens neatbildēja. Tā kā mācītājs bija noraizējies, viņš tomēr devās iekšā. Viņš sauca saimnieku, taču nesaņēma nekādu atbildi. Beigu beigās viņš

iegāja istabā un redzēja veco vīru sēžam kamīna priekšā. Arī mācītājs apsēdās, neteikdams ne vārda. Abi skatījās ugunī. Tad mācītājs izņēma no kamīna lielāko degošo ogli un nolika to mazliet sāņus. Ogle, nedaudz pakvēlojusi, drīz vien nodzisa. Tad vecais vīrs sacīja mācītājam: “Es sapratu, ko tu domā. Nākamsvētdien es atnākšu.”

Svētdiena ir Kristus nozīmēta draudzes satikšanās diena, lai Viņš to varētu uzmundrināt, stiprināt un atbalstīt. Visa Baznīcas darba nedēļa ir virzīta uz tās augstāko punktu – svētdienas dievkalpojumu. Tieši sapulcēšanās ap Jēzu dara šo dienu par sirds prieku ikvienam, kurš mīl savu Pestītāju. Ir svarīgi, lai mēs, kristieši, apzinātos svētās dienas būtību, kas ir atpūta un celms. Galvenais nav tas, kura nedēļas diena tiek šādi piepildīta, bet gan, lai tas būtu regulāri. Jēzus saka: “Sabats ir celts cilvēka dēļ, un ne cilvēks sabata dēļ” (Mk. 2:27).

DIEVA VĀRDA SVĒTUMS

Mums ir dota svētdiena, lai mēs turētu svētu Dieva vārdu, to lasot un klausoties. Bībele un labs sprediķis nes glābšanas vēsti no Tā Kunga, un tādēļ ir dvēseles lielākais dārgums. Apustulis Pāvils saka:

“Tāpēc mēs arī pastāvīgi pateicamies Dievam, ka jūs, uzklausījuši mūsu sludinātos Dieva vārdus, tos esat uzņēmuši nevis kā cilvēku, bet kā Dieva vārdus, kas tie patiesībā ir, jo pats Dievs darbojas ar Savu spēku jūsos, kas ticat” (1. Tes. 2:13).

Atpūtas dienā mums ar bijību ir jāklausās un jāstudē Dieva vārds, lai tas nostiprinātos mūsu sirdīs. “Tiešām, svētīgi ir tie, kas Dieva vārdu dzird un pasargā” (Lk. 11:28). Ja mēs izmantojam svētdienu, lai uzņemtu Kristus žēlastību, Viņš dod mums spēku nest Viņa mīlestību tālāk ikdienā. “Bet esiet vārda darītāji un ne tikai klausītāji, paši sevi maldinādami” (Jēk. 1:22).

Kad Dievs trešajā bauslī saka “piemini”, Viņš atgādina, ka mums jāsatavojas, lai svēto dienu svinētu cienīgi. Tā kā svētdiena ir Tā Kunga diena, nevajag uz to atlikt mazsvarīgus darbus. Baznīcas zvans svētdienā pirms dievkalpojuma un sestdienas lūgšana aicina: “Rīt ir sabats, sabats Tam Kungam ir svēts” (2. Moz. 16:23). Mums ir jālūdz par svētdienas dievkalpojumiem un sprediķiem, jo mācītājam ir nepieciešamas draudzes locekļu aizlūgšanas. Var arī izlasīt Bībeles lasījumus iepriekš, lai labāk uztvertu to izskaidrojumu. Tad var izjust to, ko piedzīvojis psalmists: “Mana dvēsele ilgojas un tvīkst pēc Tā Kunga pagalmiem” (Ps. 84:3).

DIEVS AIZLIEDZ NONIECINĀT ŽĒLASTĪBU

Tas Kungs mums aizliedz noniecināt sprediķi un Dieva vārdu. Pats Dzīvības Kungs runā uz mums, un mēs Viņu noniecinām, ja izmantojam Viņa dienu kaut kam citam. “Kas netur un nonievā doto vārdu, tas grūž postā pats sevi” (Sal. pam. 13:13). Ja cilvēks neklausās un nelasa Vārdu, bet gan tā vietā strādā dārzā vai vienkārši dzīvo savam priekam, viņš pagriež Dievam muguru. Svētdiena nedrīkst pārvērsties par dienu, kad cilvēks kalpo saviem elka dieviem. Tad tiek atņemta Dieva dāvana, un šī diena vairāk nekā citas kļūst par noziegumu un nelaimju dienu. Kas gan var būt ļaunāks par to, ja cilvēki palaiž garām iespēju saņemt Dieva žēlastību, nocietinās un iet pretī mūžīgajai pazuššanai! Bet mājās, kur Dieva vārds ieņem galveno vietu, var ienākt Kristus, dziedinot un palīdzot. Ģimene, kas kopā lūdzas, piedzīvo Jēzus svētību un mieru.

Ja kristietim ir vienaldzīga tikšanās ar To Kungu baznīcā, viņa ticība ir neīsta. Luters saka: “Tam, kam nav svētdienas, drīz nebūs arī Dieva.” Cilvēkam, kurš ir pateicīgs par grēku piedošanu, rūp Kristus. Apustulis saka: “Un vērosim cits citu, lai paskubinātu uz mīlestību un labiem darbiem, neatstādami savas sapulces, kā daži paraduši, bet cits citu paskubinādami, un jo vairāk, redzot tuvojamies to dienu” (Ebr. 10:24–25). Kristiešiem jāpūlecējas arī tad, ja Dieva vārds viņiem ir mājās. Kad ogles ir kopā kaudzītē, tās uztur cita citas kvēlošanu, bet ātri atdziest, ja tiek noliktas atsevišķi. Ja mēs gribam piedzīvot garīgu atdzimšanu, tad nedrīkstam ļaut mūsu ticībai atdzist. Dievs ir parūpējies par mums, dodot laiku iepazīt Viņu un Viņa gribu mūsu dzīvē.

SVĒTĀ DIENA – MŪSU TICĪBAS LIECĪBA

Kad tu ej uz baznīcu, lai dzirdētu biblisku sprediķi, tu apliecini, ka Jēzus ir augšāmcēlies un dzīvo. Sātans šai mūsu liecībai visiem spēkiem cenšas aizšķērsot ceļu. Tas ir ļaunais, kas mēģina sajaukt Dieva vārda skaidro mācību. Lai Tā Kunga diena nekļūtu par liecību pasaulei, darbojas vareni spēki. Daudzo mamona tempļu vilinājums nereti sajaucas kopā ar bailēm, vai tik ļaudis neno-domās, ka esi kļuvis nopietns kristietis. Bet Tas Kungs saka: “Es devu tiem arī Savas svētās dienas, kas ir derības zīme starp Mani un viņiem, lai tie atzītu, ka Es esmu Tas Kungs, kas tos svētījis” (Ec. 20:12).

Mums jādomā arī par to, ka mūsu iešana pie Svētā Vakarēdiena ne tikai ļauj saņemt Kristus žēlastību, bet arī ir liecība tiem, kuri vēl nav atzinuši sakramentu lielo dāvanu. Kad bijīgi izturamies pret Dieva vārdu, kāds vienmēr saprot, ka mums tas ir liels dārgums. Tāds tas var kļūt arī viņam. Jēzus Kristus vārdā mēs saņemam grēku piedošanu, jaunu dzīvi un mūžīgu svētību, ko neviens mums nevar atņemt.

Ceturtais bauslis

Tev būs savu tēvu un māti godāt, lai tev labi klājas un tu ilgi dzīvo virs zemes.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu būties un mīlēt, ka savus vecākus un kungus nenicinām un neaizkaitinām, bet tos godā turam, tiem kalpojam un paklausām, tos mīlam un cienām.

Ko man nozīmē mani vecāki? Mana māte mani ir nesusi deviņus mēnešus. Mani vecāki ir atsacījušies no daudzām savām vajadzībām, lai tikai man būtu labi. Cik daudz laika, naudas un rūpju viņi man ir veltījuši, kaut arī es ne vienmēr esmu bijis pateicīgs!

Kristietim rūpes par saviem vecākiem ir nepieciešamība. Godāt – tā ir aktīva darbība, un godāt savu tēvu un māti nozīmē veltīt viņiem daudz uzmanības, cieņas un laipnības. Ja cilvēks vēlas tuvību un sadraudzību, viņš nedrīkst atstumt citus vai turēties pa gabalu. Kad vecāki kļūst veci, ir īpaši svarīgi, lai viņi nejustos pamesti un vientuļi. “Sirmas galvas priekšā tev būs piecieties, un godini vecu cilvēku” (3. Moz. 19:32). Pateicīgs bērns rūpējas par saviem vecākiem un ciena tos.

Bet ceturtais bauslis ir nozīmīgs ne tikai privātajā dzīvē. Cieņa pret vecākiem ir būtiska sabiedrības dzīvē kopumā. Pēc baušļa pirmās daļas: “Tev būs savu tēvu un māti godāt,” seko motivācija un apsolījums: “.. lai tev labi klājas un tu ilgi dzīvo zemē, ko Dievs Tas Kungs tev dos.” Ja vecāki tiek cienīti, tas nes labumu ne tikai ģimenei, bet arī sabiedrībai. Jau no radīšanas ģimene ir visas sabiedrības labklājības pamatā. Valstī, kurā ir vājas un sašķeltas ģimenes, vāja ir arī sabiedrība, jo paaudzēm, kas tajā uzaug, nav droša pamata. Ir bijuši mēģinājumi aizstāt ģimeni ar kolektīvu vai sabiedriskām institūcijām, bet dabisko kārtību ne ar ko nevar aizvietot. Bērni, kuri nav audzināti gan ar mīlestību, gan ar konsekventu stingrību, nevar izjust drošību, kas nepieciešama šajā cietsirdīgi egoistiskajā sabiedrībā. Nedrošība jauniešus noved pie vandālisma, vardarbības un narkomānijas.

Ceturto bausli ir grūti ievērot ģimenēs, kur vecāki pievīluši savus bērnus un nav pildījuši pienākumu pret viņiem. Bet cilvēks, kurš kļuvis kristietis, piedod saviem pāridarītājiem. Kristīgam bērnam jāliecina par savu ticību un jālūdz par vecākiem. Ir arī tādas ģimenes, kurās vecāki dara visu, kas viņu spēkos, lai bērniem nodrošinātu labus apstākļus un viņi iepazītu Jēzu, bet bērni to neņem vērā. Dažos gadījumos gan materiālais, gan garīgais mantojums tiek izšķērdēts un atmests. Patiesi kristieši vienmēr rūpējas par bērnu mūžīgo dzīvību, jo, kamēr vien bērni dzīvo, ir cerība, ka viņi atgriezīsies pie Kristus. Dažreiz notiek arī tā, ka bērni nopietni pievēršas Kristum un Dieva vārdam daudzus gadus

pēc mātes un tēva nāves. Svētais Gars var darīt lielus brīnumus arī mūsdienās, tādēļ aizlūgšanas nekad nav veltīgas.

PAKLAUSĪBA

Vecāku pienākums ir svarīgākais uzdevums cilvēka dzīvē. Bērna pirmie mūža gadi un attīstība ir izšķiroši visā viņa turpmākajā dzīvē, un tikai māte un tēvs var dot tai labu sākumu. Reiz vecākiem būs jāatbild Radītāja priekšā, kā viņi ir pildījuši šo pienākumu. Vecāku atbildība ir liela, tādēļ bērnam viņi jāciena un jāklausa. Mums jāgodā savi vecāki ne tikai tad, kad viņi, mūsaprāt, ir to pelnījuši, bet gan tās atbildības un pienākumu dēļ, ko viņi mūsu dēļ nes. Bet šai atbildībai seko arī pilnvaras un tiesības pieņemt lēmumus. “Bērni, klausait saviem vecākiem visās lietās, jo tas patīk Tam Kungam” (Kol. 3:20). Mūsu pienākums ir pakļauties un nepretoties saviem vecākiem. Vēstulē efeziešiem, 6. nodaļā, apustulis aicina bērnus būt paklausīgiem Tā Kunga dēļ. Saskaņā ar Dieva iedibināto kārtību, vecākiem pieder pēdējais vārds. Bet, lai vecāki neizmantotu savu varu nelietīgi, Pāvils brīdina: “Tēvi, nekaitiniet savus bērnus.” Lai bērnu un vecāku attiecības būtu labas, abām pusēm šie brīdinājumi jāņem vērā.

VALSTS VARA

Līdzīgi tas ir valsts pārvaldes un iedzīvotāju starpā. Valstī, kura sadusmo savus iedzīvotājus ar nevajadzīgu birokrātiju un uzkundzēšanos, nav lojālu pilsoņu. Cilvēki, kas ieņem augstus un atbildīgus amatus, reiz atbildēs Dieva priekšā, kā viņi ir izlietojuši tiem piešķirtās pilnvaras. Nodibināt taisnīgumu un aizsargāt tēvzemi no ienaidniekiem ir valsts pienākums, jo “ne velti tā nes zobenu” (Rom. 13:4). Attiecības starp augstākstāvošajiem un viņu padotajiem ir visas civilizācijas pamatā. Kādam ir jāvalda. Kad Bībele runā par pārvaldi, tas nozīmē gan vecākus, gan valsti, gan darba devēju. “Pakļaujieties ikkatrai cilvēku starpā ieceltai kārtībai Tā Kunga dēļ, gan valdniekam, kas ir pār visiem, gan pārvaldniekiem kā tādiem, kas viņa sūtīti, lai sodītu ļaundarus, bet atalgo tu tos, kas dara labu” (1. Pēt. 2:13–14). Lai neiestātos haoss, cilvēkiem ir jāsaprot, ka katrs nedrīkst rīkoties, kā viņam labpatīk, nerēķinoties ar citiem, un, lai varētu uzturēt kārtību, jārespektē pieņemtie lēmumi. Kristietim, kurš grib liecināt par To Kungu, ir svarīgi paklausīt saviem vecākiem, priekšniecībai vai valsts likumiem. “Ikviens lai ir paklausīgs varām, kas valda. Jo nav valsts varas, kā vien no Dieva, un tās, kas ir, ir Dieva ieceltas” (Rom. 13:1). Ja kristietis dzīvo tā, kā viņš māca, un ir labs savas valsts pilsonis, tā ir liecība citiem cilvēkiem. Tomēr pakļaušanos varām un cilvēkiem nedrīkst pārspilēt, jo ikviens pats ir

atbildīgs par saviem vārdiem un darbiem. Ir grēks pakļauties cilvēkiem vairāk nekā Dieva vārdam. Nevienam nav tiesību pieprasīt, lai tu runā vai rīkojies pret Bībeli. Apustulis Pēteris saka: “Dievam vairāk jāklausa nekā cilvēkiem” (Ap. d. 5:29).

MŪSU BAZNĪCAS VADĪTĀJI

Protams, tas attiecas arī uz Baznīcu. Mācītājs ir ne vairāk, ne mazāk kā Dieva vēstnesis. Viņa uzdevums ir apliecināt Dieva vārdu tā, kā tas mums reiz ir dots Svētajos Rakstos (Jūd. 1:3). Dievs uzrunā kristiešus caur apustuļiem (2. Kor. 5:20). Tas, kas sludina pretrunā ar Dieva atklāsmi, ir neuzticīgs savam Kungam. Jēzus mācekļiem jāpārbauda, vai viss, ko viņi dzird sludinām, ir saskaņā ar Bībeli, citādi ir viegli nomaldīties. Kristus sūtīja Savus apustuļus dibināt Baznīcu, kuras stūrakmens ir Viņš pats. Draudzei, kas nav celta uz Vecās un Jaunās Derības pamatiem, trūkst leģitimitātes, lai tā sauktos par kristīgu. Patiesa kristieša sirds vienmēr ir pie Jēzus un cieši nostiprināta Viņa vārdā.

Ja mācītājs un skolotājs ir uzticīgs Augstajam Priesterim Kristum, draudzei jāseko viņa vadībai. “Paklausiet saviem vadītājiem un esiet padevīgi, jo viņi ir nomodā par jūsu dvēselēm kā tādi, kam būs jādod atbildība. Lai tie to varētu darīt ar prieku un nevis nopūzdamies, jo tas jums nav derīgi” (Ebr. 13:17). Lai mācītājs varētu uzņemt atbildību, draudzei jāatzīst viņš par savu vadītāju. Mācītājs ir vajadzīgs, lai saturētu kopā draudzi, un draudzei jāpūlējās ap savu ganu. Lūdz par savu mācītāju un labprātīgi piedāvā savu palīdzību draudzes darbā!

Tātad Radītājs mums ir devis vecākus un vadītājus, lai tie uzņemtos atbildību par māju un sabiedrību. Tāda ir dabiskā kārtība, kurai jāuztur miers un drošība. Dievs pavēl mums respektēt un pakļauties tai pat tad, ja šie cilvēki ir vāji. “Klasi savam tēvam, kas tevi ir dzemdīnājis, un nenicini savu māti, kad viņa kļūst veca!” (Sal. pam. 23:22). Mums jāklausa ne tikai tad, kad citi mūs redz, bet jāievēro noteikumi arī tad, kad neviena nav klāt. Likumpārkāpums ir likumpārkāpums arī tad, ja to neatklāj un nesoda.

Ceturtais bauslis apsola svētību tā sekotājiem, jo dvēseles miera priekšnosacījumi meklējami mūsu attiecībās ar citiem cilvēkiem. “Svētīgi lēnprātīgie, jo tie iemantos zemi” (Mt. 5:5).

Piektais bauslis

Tev nebūs noslepkavot.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka sava tuvākā miesai nedz kaitējam, nedz ciešanas radām, bet viņam palīdzam un kalpojam visās miesas vajadzībās.

Dzīvība ir mūsu Debesu Tēva lielākā dāvana. Cilvēks ir radīts pēc Dieva līdzības, un mūsu dzīves laiks uz zemes ir svarīgs un neaizvietojs žēlastības laiks.

DIEVS AIZLIEDZ SLEPKAVĪBU

Ar piekto bausli Tas Kungs grib aizsargāt mūsu dzīvību. Nevienam cilvēkam nav tiesību saīsināt kāda cita cilvēka dzīves dienas šeit, uz zemes. Katra minūte var būt svarīga mūžībai, jo cilvēka glābšana ir atkarīga no tā, kā viņš izmanto savai dzīvei atvēlēto laiku. Izniekotu laiku nevar atgriezt atpakaļ vai aizvietot ar ko citu. Izšķirošais ir tas, vai cilvēks pirms nāves ir meklējis Jēzus apžēlošanu un piedošanu.

Piektais bauslis aizliedz visu, kas kaitē kādai citai personai fiziski vai psihiski. Kad cilvēki sagroza Dieva gribu, viņiem nākas ciest. Ļaunuma iesākums meklējams mūsu nepareizā attieksmē pret savu tuvāko. “Katrš, kas savu brāli ienīst, ir slepkava, un jūs zināt, ka neviens slepkava nepatur sevī mūžīgo dzīvību” (1. Jņ. 3:15). Ja cilvēki nekontrolē un neapvalda savas dusmas, agrāk vai vēlāk naidis un nesamierināšanās var novest pie atbēdības. Bet Dieva vārds saka: “Dusmās neapgrēkojieties: lai saule nenoriet, jums dusmojoties” (Ef. 4:26). Tas mums māca būt piesardzīgiem: nolaidība un neuzmanība, braucot ar auto, un izlaidība seksuālajā dzīvē nereti ir par iemeslu dzīvības zaudēšanai gan satiksmes negadījumos, gan slimībās.

Aborts ir slepkavība, jo ir rakstīts: “Tavas acis mani redzēja kā bezmiesas iedīgli, un Tavā grāmatā bija rakstītas visas manas dienas, jau noteiktas, kad to vēl nebija it nevienas” (Ps. 139:16). Nevienam nav tiesību uzbrukt cita cilvēka dzīvībai pat tad, ja tas ir paša bērns. Agrāk lielākajā daļā valstu nedzimuša bērna dzīvība bija aizsargāta ar likumu. Tagad situācija ir mainījusies, neraugoties uz to, ka ārsti zina, ka dzīvība sākas ar apaugļošanās brīdi un vēlāk, augļa attīstības procesā, nekas principiāli jauns neveidojas. Ārkārtīgi liela atbildība gulstas uz tiem, kas zina patiesību, bet to neatklāj.

No ētikas viedokļa nav atšķirības starp nāves noņemni un slimnīcām, kurās izdara abortus, atšķiras vienīgi upuru vecums. Mūsdienās daudzu cilvēku nacistiskā pieeja abortu jautājumā izpaužas tādējādi, ka viņi uzskata par pareizu